

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 98 • junij 2023 • letnik XX • ISSN -1581-7156

Župan Marko Virag sprejel Roka Matka iz Gančan, državnega prvaka v znanju elektrotehnike.

Dne 14. junija 2023 je občino Beltinci obiskal Jurček Žmauc, predsednik UO Slovenian American Business Association - SABA iz Clevelanda, Ohio, ZDA. SABA (Slovensko ameriško gospodarsko združenje) je neprofitna gospodarska organizacija, ki pri svojem poslovanju pomaga povezovati gospodarske subjekte v Sloveniji in ZDA ter predstavlja Slovenijo kot potencialno gospodarsko, turistično ali investicijsko destinacijo za gospodarske subjekte v ZDA. Predstavitev se je izvedla na prošnjo gospoda Marka Viraga, župana občine Beltinci in Boruta Balaziča, direktorja občinske uprave občine Beltinci. Povezava na SABA je www.sloaba.com in spletni naslov info@sloaba.com

Župan Marko Virag sprejel Jana Forjana iz Melincev, prejemnika nagrade Mladinskega sveta RS za Naj diplomsko delo s področja mladine pod naslovom: "Izkušnje mladih nebinarnih oseb".

Jeričevi dnevi

Na 6. svetovnem dnevu čebel v Celju prejeli pomurski čebelarji (predsednik Štefan Šemen) prehodni prapor, kar pomeni, da se vidimo drugo leto v Beltincih.

Dragi bralci,

pred nami je čas, ki ga po večini posvetimo svoji družini in bližnjim. Gre za čas dopustov in sprostitev. Skozi leto si ponavadi naložimo veliko obveznosti, kar pomeni tudi

veliko odrekovanja. Sedaj je čas, da to spremenimo, če le zmoremo. Odrecimo se stvarem, ki niso nujne in lahko počakajo, in se posvetimo tistim, katerim smo se odrekli.

Dovolimo si vzeti čas za ljudi okoli nas in predvsem – dovolimo si vzeti čas zase!

*Za uredniški odbor,
odgovorna urednica Jasmina Jakob*

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila.

Objavljenih člankov ne honoriramo.

Fotografije, ki jih avtorji ne bodo podnaslovili, bomo objavili brez podnaslovov.

uredniški odbor:

Jasmina JAKOB (odgovorna urednica),
Simona CIZAR (namestnica odgovorne urednice),
Jasmina ŠTAUS ŽIŽEK (članica),
Aleš POREDOŠ (član),
Maša ŠKAFAR (članica)

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

lektorica:

Jasmina ŠTAUS ŽIŽEK

Priloge, teksti pod fotografijami in uvodnik urednika glasila niso nujno jezikovno pregledani.

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica), Boštjan ROUS,
arhiv Občine Beltinci, ZTKŠ Beltinci.

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

junij 2023, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke

(do 3500 znakov)

za 99. številko,

ki izide

meseca

avgusta 2023,

posredujete

do torka,

15. avgusta 2023,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem **formatu.**

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

O g l a š e v a n j e v informativnem glasilu Mali rijtar

Izdajatelj: Občina Beltinci

Vse zainteresirane bodoče potencialne oglaševalce blaga in storitev obveščamo, da je s 1. 1. 2021 prešel zakup prostora v informativnem glasilu na Občino Beltinci. Uredniški odbor je na svoji seji s sklepom potrdil **CENIK OGLAŠEVANJA**, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

V eni izdaji se natisne 2600 izvodov, vsi občani Občine Beltinci pa prejmejo informativno glasilo brezplačno.

Oglas posredujte na elektronski naslov malirijtar@beltinci.si skupaj z navedbo velikosti oglasa kot tudi točne podatke naročnika oglasa, ki so potrebni za izstavitve fakture. Oglas posredujte v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

CENIK:

Velikost oglasa:	Cena:
1/8 strani	30 €
¼ strani	55 €
½ strani	100 €
1 stran	180 €
Zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV-ja (22 %).

Uredniški odbor UO MALI RIJTAR, Jasmina JAKOB, odgovorna urednica

Pospešena izgradnja Zelene poslovno-industrijske cone Beltinci

V Beltincih se bo z izvedbo del zagotovil večji pretok prometa znotraj industrijske cone in vsa druga nujno potrebna infrastruktura za razvoj in rast malih ter srednje velikih podjetij.

(Beltinci, 8. 5. 2023) – Občina Beltinci

je uspešno pridobila razvojna sredstva na javnem razpisu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Podpora inovativnim ekosistemom ekonomsko-poslovne infrastrukture s projektom Zelena poslovno-industrijska cona Beltinci. Po pridobitvi

razvojnih sredstev so bile izvedene vse potrebne aktivnosti in takoj se je pričelo z izvedbo predvidenih del, skladno s terminskim planom. Izbran je bil izvajalec gradbenih, obrtnih in inštalacijskih del – Komuna, javno komunalno podjetje Beltinci, d. o. o., ki je pričel z deli konec meseca januarja. Vrednost celotnega projekta znaša 1.296.981,13 EUR, njegov namen pa je ureditev Zelene poslovno-industrijske cone Beltinci, ki je regionalnega pomena. Z izvedbo predvidenih del se zagotavlja večji pretok prometa znotraj cone in vsa nujno potrebna infrastruktura, ki bo omogočala normalno delovanje ter zagotavljala pogoje za razvoj in rast malih in srednje velikih podjetij, ki beležijo visoko rast, gradijo podjetniško skupnost in krepijo verigo vrednosti na svojem področju, hkrati pa so pomembni zaposlovalci na regionalni in državni ravni. Projekt bo v celoti zaključen 31. 12. 2023.

Glavni cilj naložbe je komunalna ureditev poslovno-industrijske cone Beltinci, z dokončno izgradnjo ceste z enostransko površino za pešce, ureditvijo odvodnjavanja, fekalno kanalizacijo, vodovodnimi priključki in cestno razsvetlavo ter ureditev trajnostne naravnosti in modre oz. zelene infrastrukture. Izvajalec del je izvedel pripravljala dela za izgradnjo nove ceste in komunalnih vodov ter ostale komunalne infrastrukture (odcepi za vodovod in hidrante, meteorna in fekalna kanalizacija, javna razsvetljava, razvodi za elektro in telekomunikacijsko omrežje).

Z etapnim zaključevanjem izvedbe predvidenih del, polaganjem cevi in jaškov, je izvajalec v traso ceste

in pločnika sukcesivno vgrajeval geotekstil in gramozno posteljico z drenažo. V mesecu marcu so se tako zaključila vsa predvidena pripravljala dela. Takoj zatem se je začelo polaganje cestnih in vrtnih robnikov pločnika ter sukcesivno vgrajevanje tampona v cesto. Vgrajevanje robnikov pločnika se je nadaljevalo v mesecu aprilu, prav tako vgradnja tampona, ki je skorajda že v celoti zaključena. Poleg tega je izvajalec del vgradil tudi vse armiranobetonske vence s pokrovi meteorne in fekalne kanalizacije. Na področju predvidene nove cone so se izvedla vsa pripravljala dela ter zasaditev z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Ob pločnikih se je očistilo površine in pripravilo podlago ter zasejalo travo.

Vsa dela v coni napredujejo skladno s predvidenim terminskim planom. Projekt je sofinanciran v celotni vrednosti upravičenih stroškov v višini 1,060.857,49 EUR iz sklada Načrta za okrevanje in odpornost, razvojno področje C3: Pametna, trajnostna in vključujoča rast, komponenta K2: Dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje za investitorje in investicija D: Zagotavljanje inovativnih ekosistemov ekonomsko-poslovne infrastrukture.

Dodatne informacije:
Občina Beltinci

Občinska prireditev v počastitev dekana Ivana Jeriča

*“Ni naroda brez zgodovine.
Skoznjo si ljudstvo
označuje poti z dogodki,
ki so tako mogočni,
da se s časom spremenijo v simbole,
zgoščeno obliko prepoznavnosti,
kar v bistvu narod je!”*

(Rudi Kerševan)

V soboto, 3. 6. 2023, je potekala slavnostna prireditev, ki je bila tudi letos združena s srečanjem starejših krajanov, kjer smo se poklonili narodnemu buditelju, generalnemu vikarju za Prekmurje ter pokončnemu rodoljubu Ivanu Jeriču.

Po odsluženi sveti maši za domovino v domači cerkvi, sta župan Marko Virag in predsednik KS Dokležovje, Dejan Klemenčič, ob navzočnosti praporščakov domoljubnih in veteranskih organizacij, položila venec pri spominskem obeležju.

V bogatem kulturnem programu, kjer je tekla spremna beseda iz Jeričeve knjige Moji spomini, je tako zbrane nagovoril župan Občine Beltinci, Marko Virag, ki je povedal:

*Dragi Dokležovčani, spoštovani gostje!
Prijeten je občutek, ko se človek spomni velikih rojakov, ki so s svojim življenjem in delom prispevali pomemben del k*

oblikovanju zgodovine prekmurskega in s tem tudi slovenskega naroda. Še prijetnejši je občutek, ko imamo priložnost, da počastimo veljake, ki so živeli v naši občini, v eni od naših vasi. Eden izmed največjih rojakov prekmurskega naroda in človek z veliko začetnico je bil tudi Ivan Jerič.

Zgodovina nas uči, da je bilo v naši občini v preteklosti ogromno odločnosti in poguma. Velike odločitve za našo pokrajino in državo so bile sprejete z vizijo lepše in boljše prihodnosti za vse. Brez te odločnosti in sposobnosti ter vizionarstva tako generala Maistra, a tudi naših rojakov: Ivana Jeriča, Matije Slaviča, Jožefa Klekla in cele plejade drugih zaslužnih ljudi, bi celotna kasnejša zgodovina Slovencev

potekala drugače. Malo verjetno je, da bi brez njihove odločnosti, poguma in narodne enotnosti sploh dočakali našo neodvisnost in državno samostojnost.

Današnje domoljubje mora upoštevati vse prvine, ki obstajajo »tu in zdaj« in ki oblikujejo našo sedanost in prihodnost. Kaj naj bodo vrednote, za katere si v Sloveniji prizadevamo, in kaj naj bodo dosežki, zaradi katerih bomo v prihodnje ponosni na našo domovino? To je danes predvsem boj proti polarizaciji, boj za še večjo pripadnost narodu in domovini, vse to pa moramo podpreti s pogumom in spoštovanjem vrednot, ki so naše prvinske — odgovornost, solidarnost, pogum, dobri vzgledi, sočutnost z življenjem, predvsem pa strpnost in zaupanje. S temi vrednotami smo in bomo tudi mi junaki ter zmagovalci. Bodimo in dovolimo si biti strpni, zaupljivi, čimbolj enotni, spoštujemo eden drugega, naj v nas preveva solidarnost ter pride na plano tudi pogum in vizionarstvo, kakršna je imel Ivan Jerič. Tudi po sto in več letih njegov pečat in pečat vseh ostalih narodnih buditeljev ostajata trdno in močno zasidrana v naših koreninah. Zato moramo spoštovati in negovati vso zapuščino, ki smo je deležni; še posebej ponosni moramo biti na dejstvo, da smo tudi Prekmurci Slovenci in da to znamo

povedati, a tudi pokazati vedno znova in znova; še bolj pa bi bili Prekmurci veseli, če bi tudi preostali del Slovenije še večkrat jasno in glasno povedal in pokazal, da so tudi oni ponosni na nas ter da smo še kako pomemben člen v skupni verigi, imenovani Slovenija, moja dežela.

Spoštovani gosti, dragi domačini. Z veseljem sem se odzval povabilu, da sem lahko danes položil venec in tako dostojno počastil rojaka, ki je pred dobrim stoletjem s svojim delom in življenjem združeval Prekmurce z ostalo Slovenijo. Njegova zapuščina tudi dandanes združuje krajanje in predstavnike različnih društev v celoto, na katero smo vsi ponosni. Kot župan zagotavljam, da bo občina tudi v bodoče po najboljših močeh podpirala take projekte in društveno dejavnost, tako v Dokležovju kakor tudi na območju celotne občine Beltinci. Le

z združevanjem in povezovanjem se ustvarijo potenciali, se ustrezno obeleži pomembne dogodke ter se ustrezno spominja velikih rojakov našega naroda. Danes je ta priložnost v Dokležovju, zato vam s ponosom čestitam in vam želim še mnoge uspešne izvedbe Jeričevih dni in ostalih projektov, pri katerih bodo sodelovala različna društva in se bodo krajanje povezovali in združevali v ponos kraja Dokležovje, občine Beltinci in celotnega Prekmurja.

Pokažimo celotni Sloveniji in rojakom iz tujine, da smo pri nas združeni in sposobni velikih dejanj, ki bodo ustrezno počastila in nadgradila delo naših velikih rojakov, med katere vsekakor spada tudi Ivan Jerič.

Spregovoril je tudi predsednik KS Dokležovje, Dejan Klemenčič. V kulturnem programu so nastopili Ženska vokalna skupina Zarja (KTD

Moščanci), učenci Osnovne šole Beltinci – VESELI MARKI, ki so program popestrili s folklornimi plesi, Glasbena šola Beltinci nas je ob zvokih harmonike popeljala v narodnozabavne vode, na koncu pa so se predstavili še učenci OŠ Bakovci z recitacijo.

»Gospod, po vaših letih sodeč, vas še ni bilo na svetu, ko smo mi stari v bridkosti in trpljenju reševali Prekmurje. In če nas starih ne bi bilo, bi vi ne tlačili prekmurske zemlje.« (str. 266, Poziv v CMD, Moji spomini, Ivan Jerič)

Z Jeričevim citatom iz knjige smo zaključili prireditev, kateri je sledilo prijetno druženje ob zabavnih zvokih domače glasbene skupine Kvintet Plus.

Nataša Pucko,
predsednica KTD Dokležovje

Učenci POŠ Dokležovje po poti Ivana Jeriča

V četrtek, 1. 6. 2023, so se učenci POŠ Dokležovje skupaj s svojimi učitelji in nekdanjo učiteljico na POŠ Dokležovje, Marijo Zver, odpravili po poti Ivana Jeriča. Učenci so doživeto prisluhnili predstavitvi življenja in dela Ivana Jeriča, nad katero si bili naravnost navdušeni. Ura našega druženja je prehitro minila in kmalu smo se morali vrniti v šolo, kjer so učenci, še polni vtisov, svoja razmišljanja o Ivanu Jeriču prenesli tudi na papir.

Bojan Vereš,
POŠ Dokležovje

Pot Ivana Jeriča

Prišla je gospa Marija Zver. Povedala nam je nekaj o Ivanu Jeriču in, da so včasih, ko je bil Ivan otrok, v šoli poučevali Madžari. Ivan je svoje knjige vozil čez reko Muro, da bi jih obvaroval pred Madžari. Gospa Marija nas je popeljala po poti Ivana Jeriča. Ogledali smo si tudi njegov spomenik. Bil je dober duhovnik, zelo pameten in eden najpomembnejših Dokležovčanov. Rodil se je leta 1891, umrl pa leta 1975. Imel je srečno življenje.

Zoja Balek, 3. b

Jeričeva pot

Včeraj, po malici, je na šolo prišla gospa Marija Zver. Potem smo šli do stare kamešnice. Ko smo se ustavili, je gospa Marija povedala, da smo zdaj šli po Jeričevi poti. Gospa Marija je začela pripovedovati o Ivanu Jeriču. Najbolj mi je ostalo v spominu, da je Ivan Jerič vozil svoje knjige čez reko Muro. Tako je Ivan Jerič postal prvi čolnar. Bil je tudi

župnik in učitelj verouka. Zanimivo mi je bilo tudi to, da je bil borec generala Maistra. Potem smo šli do doprsnega kipa Ivana Jeriča. Tu smo se poslovili od gospe Marije. Imel sem se zelo lepo.

Dominik Kuzma, 4. b

Ivan Jerič

Po malici je prišla gospa Marija Zver in nas vodila po poti Ivana Jeriča do kamešnice. Tam nam je povedala veliko o Ivanu Jeriču, ampak najbolj mi je bilo všeč, kako je Ivan preko Mure vozil župnijske knjige.

Oskar Balažič, 3. b

MEDGENERACIJSKI CENTER BELTINCI

OBČINA BELTINCI
Mladinska ulica 2
9231 Beltinci
Splet: <http://www.beltinci.si>
Email: obcina@beltinci.si

Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

V okviru vzpostavljenega inovativnega projektnega partnerstva želi Občina Beltinci prenoviti oziroma nadgraditi obstoječo zgradbo v centru Beltincev, ki je do sedaj služila za namen delovanja Zaposlitveno-izobraževalnega centra (ZIC) ter vzpostaviti Medgeneracijski center Beltincev (MGC Beltinci). S pridobljenim nadstropjem stavbe bomo pridobili dodatne namenske površine za nadaljnje razvijanje programov socialnega podjetništva in projektov nevladnih organizacij, namenjenih zagotavljanju zelenih delovnih mest za najranljivejše družbene skupine in spodbujanju ekološkega kmetijstva in lokalne oskrbe javnih zavodov

z ekološkimi pridelki in izdelki. Uporabniki prostorov bodo tako pridobili nujno potrebne dodatne prostore za širitev svojih dejavnosti (sušilnica, prostor za proizvodnjo naravne kozmetike, delavnica, kuhinja, pakirnica, skladišče, pisarniški prostori). Obenem pa se bo bistveno povečal tudi obseg dosedanje manjše trgovine znotraj katere so zaradi prostorskih omejitev svoje produkte do sedaj tržili le lokalni ekološki pridelovalci. Tako bo zagotovljena nova storitev – ustrezni prodajni prostori za vse lokalne kmetijske pridelovalce in predelovalce ter manjše ročne obrtnike. Z namensko adaptacijo prostorov se bo

obenem zagotovilo dodatne prostore za družabni del MGC, kjer se bodo na dnevni ravni odvijale družabne, izobraževalne in kulturne aktivnosti, namenjene medgeneracijskemu sodelovanju med starejšimi in mlajšimi generacijami, medsebojnemu prenosu znanj ter ohranjanju kulturne dediščine. MGC Beltinci bo tako z inovativnim prepletanjem podjetniških in družabnih vsebin omogočal mreženje in izmenjavo znanj med mladimi in starejšimi generacijami, kakor tudi med različnimi posamezniki, organizacijami, društvi, (socialnimi) podjetniki in kmeti, ki si bodo skupaj delili prenovljene prostore.

Občinska uprava Občine Beltinci

Sprejeti sklepi 5. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 5. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila izvedena dne 20. 4. 2023, so bil sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 26/VIII:

Sprejme se dnevni red 5. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani vsebini, in sicer:

1. Sprejem zapisnika 4. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in realizacija sklepov 4. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci
2. Ugotovitveni sklep o razrešitvi in imenovanju članov odborov in komisij, ki so vključeni po funkciji (SPV, Odbor za zaščito in reševanje in Varnostni svet Občine Beltinci) – novi predsednik Gasilske zveze Občine Beltinci
3. Seznanitev z Letnim poročilom Osnovne šole Beltinci za leto 2022
4. Seznanitev z Letnim poročilom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2022
5. Seznanitev in podaja soglasja k Programu dela in finančnemu načrtu za leto 2023 Zdravstvenega doma Murska Sobota
6. Obravnava elaborata o oblikovanju cene izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe za zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov v Občini Beltinci za leto 2023, s poročilom o delu za leto 2022 in potrditev novih cen
7. Podaja soglasja k novi ceni socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu in k subvencioniranju cene te storitve
8. Odlok o priznanjih Občine Beltinci – prva obravnava
9. Odlok o načinu opravljanja javne službe pomoč družini na domu Beltinci – prva obravnava

10. Zaključni račun Občine Beltinci za leto 2022 s poročilom Nadzornega odbora Občine Beltinci

11. Letni program športa Občine Beltinci za leto 2023

12. Imenovanje komisije za pospeševanje podjetništva, zaposlovanja in usposabljanja v Občini Beltinci

13. Pobude in vprašanja članov

Občinskega sveta Občine Beltinci

14. Poročilo župana o

pomembnejših dogajanjih v Občini Beltinci

Sklep št. 27/VIII:

Sprejme oz. potrdi se vsebina zapisnika 4. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci.

Sklep št. 28/VIII:

1. Ugotovi se, da je dne 1. 4. 2023 zaradi imenovanja novega predsednika Gasilske zveze Beltinci prenehalo članstvo v Odboru za zaščito in reševanje OS, Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in v Varnostnem sosvetu Občine Beltinci Andreju Vöröšu, Lipovci 276, 9231 Beltinci.

2. KMVVI predlaga članom Občinskega sveta Občine Beltinci, da za nadomestnega člana v Odbor za zaščito in reševanje OS, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Varnostnem sosvetu Občine Beltinci do konca mandata članom Občinskega sveta imenujejo predsednika Gasilske zveze Beltinci, Mirana Maučeca, Gančani 187, 9231 Beltinci.

3. Sklep velja z dnem sprejetja.

Sklep št. 29/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je

seznanil z Letnim poročilom javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Beltinci za leto 2022.

Sklep št. 30/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2022.

Sklep št. 31/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s Programom dela in finančnim načrtom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2023 ter daje soglasje.

Sklep št. 32/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci potrjuje predloženi elaborat o oblikovanju cene izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe za zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov v Občini Beltinci za leto 2023, s poročilom o delu za leto 2022 in sprejme Sklep o novih cenah zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, v predlagani vsebini in obliki.

Sklep št. 33/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci daje soglasje k novi ceni socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu, ki jo na območju Občine Beltinci izvaja Dom starejših Rakičan in k subvencioniranju cene te storitve v letu 2023 (v nadaljevanju: soglasje) z veljavnostjo od 1. 4. 2023 naprej, v predlagani vsebini. Z dnem uveljavitve tega novega Soglasja k ceni socialnovarstvene storitve Pomoč družini na domu, se preneha uporabljati Soglasje Občinskega sveta Občine Beltinci št. 032-03/2022-26-288/VII z dne 12. 5. 2022 k ceni omenjene storitve.

Sklep št. 34/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o priznanjih Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini v prvi obravnavi.

Sklep št. 35/VIII:

1. Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o načinu opravljanja javne službe Pomoč družini na domu v Občini Beltinci v predlagani obliki in vsebini v prvi obravnavi.

2. Odlok o načinu opravljanja javne službe Pomoč družini na domu v

Občini Beltinci se po sprejemu v prvi obravnavi posreduje v 30-dnevno javno obravnavo.

Sklep št. 36/VIII:

1. Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s poročili in ugotovitvami Nadzornega odbora Občine Beltinci.

2. Občinski svet Občine Beltinci sprejme Zaključni račun Občine Beltinci za leto 2022 z vsemi prilogi.

Sklep št. 37/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci

sprejme predlagani Letni program športa Občine Beltinci za leto 2023 v predloženi vsebini in obliki.

Sklep št. 38/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Sklep o imenovanju podjetniške komisije v predlagani obliki in vsebini.

Izveček sklepov iz zapisnika 5. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela:

Andreja Šlichthuber

Sprejeti sklepi 6. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 6. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila izvedena dne 25. 5. 2023, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 39/VIII:

Z dnevnega reda 6. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci se umakne točka 7 – Obravnava in podaja soglasja k Letnemu programu dela in finančnemu načrtu Zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci za leto 2023. Ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Sklep št. 40/VIII:

Občinski svet sprejme oz. potrди vsebino spremenjenega dnevnega reda 6. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci:

Sprejem zapisnika 5. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in realizacija sklepov 5. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Imenovanje Občinske volilne komisije Občine Beltinci

Varnostna ocena – Policijska postaja Murska Sobota za leto 2022

Seznanitev z Letnim poročilom OŠ Bakovci – POŠ Dokležovje za leto 2022

Soglasje k predlogu oblikovanja

oddelkov in sistemizaciji v Vrtcu Beltinci za šol. leto 2023/2024

Obravnava in podaja soglasja k Letnemu poročilu in k zaključnemu računu za leto 2022 Zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci

Letno poročilo Pomurske lekarne za leto 2022

Soglasje k programu dela in finančnemu načrtu za leto 2023 Pomurske lekarne
Obravnava in sprejem Letnega poročila za poslovno leto 2022 za družbo Komuna, javno komunalno podjetje Beltinci, d. o. o.

Obravnava in sprejem Odloka o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču na območju Občine Beltinci – 2. obravnava
Obravnava in sprejem Odloka o priznanjih Občine Beltinci – 2. obravnava

Sklep o zagotovitvi dodatnih sredstev za projekt Medgeneracijski center Beltinci in dodatni dolgoročni zadolžitvi

Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci

Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v Občini Beltinci

Sklep št. 41/VIII:

Sprejme oz. potrdi se vsebina zapisnika 5. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 42/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje Občinsko volilno komisijo Občine Beltinci: Valerija Mes Forjan, Pot ob Črncu 5, 9231 Beltinci za predsednico OVK, Matija Petek, Cankarjeva ulica 17, 9231 Beltinci za namestnika predsednice OVK. Za člane in namestnike: prvi član: Boštjan Erjavec, Lipovci 68, 9231 Beltinci namestnica prvega člana: Lilijana Sreš, Bratonci 104, 9231 Beltinci drugi član: Tomislav Zver, Melinci 41, 9231 Beltinci namestnik drugega člana: Nejc Novak, Ravenska cesta 21b, 9231 Beltinci tretja članica: Renata Adžič, Ravenska cesta 21c, 9231 Beltinci namestnica tretje članice: Martina Vidonja, Ižakovci 60a, 9231 Beltinci

Sklep št. 43/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Varnostno oceno leta 2022 za IV. policijski okoliš Policijske postaje Murska Sobota.

Sklep št. 44/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Bakovci - POŠ Dokležovje za leto 2022.

Sklep št. 45/VIII:

1. Občinski svet Občine Beltinci sprejme Sklep o povečanem normativu za +2 v vseh 18-ih oddelkih Vrtca Beltinci.

2. Občinski svet Občine Beltinci poda soglasje k predlogu oblikovanja oddelkov in k potrebnemu številu kadra ter k sistemizaciji delovnih mest v javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu Vrtec Beltinci za šolsko leto 2023/2024, in sicer za 54,125 sistemiziranih delovnih mest in 3 spremljevalcev gibalno oviranih učencev.

Sklep št. 46/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci podaja soglasje k Letnemu poročilu in k zaključnemu računu za leto 2022 Zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.

Sklep št. 47/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom Pomurskih lekarn Murska Sobota za leto 2022.

Sklep št. 48/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s Programom dela in finančnim načrtom Pomurskih lekarn Murska Sobota za leto 2023 ter daje soglasje k Programu dela in finančnemu načrtu za leto 2023.

Sklep št. 49/VIII:

1. Občinski svet Občine Beltinci sprejme Letno poročilo Komune Beltinci, d. o. o. za leto 2022, skupaj z računovodskimi izkazi in poročilo nadzornega sveta javnega podjetja.

2. Čisti dobiček podjetja se po obdavčitvi za leto 2022 v znesku 21.602,50 evrov nameni za financiranje osnovnih sredstev družbe.

3. Nadzornemu svetu in poslovodstvu družbe se za poslovno leto 2022 podeli razrešnica.

Sklep št. 50/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču na območju Občine Beltinci, v predlagani obliki in vsebini v drugi obravnavi.

Sklep št. 51/VIII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o priznanjih Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini v drugi obravnavi.

Sklep št. 52/VIII:

1. Za projekt Medgeneracijski center Beltinci se za leto 2023 dodatno zagotovi 84.500,00 evrov. Župan proračun Občine Beltinci za leto 2023 uravnoteži s prvim rebalansom proračuna za leto 2023.

2. V skladu z določilom 16. člena Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2023 Občinski svet Občine Beltinci pooblašča župana, da z najugodnejšim ponudnikom kredita, po pridobitvi soglasja o zadolževanju s strani Ministrstva za finance, podpiše pogodbo o najemu dolgoročnega kredita v višini do 500.000,00 evrov z dobo vračanja do

10 let za investicije, vključene v veljavni proračun Občine Beltinci za leto 2023.

3. Za pričakovani znesek sofinanciranja LAS PDL za projekt Medgeneracijski center Beltinci Občinski svet Občine Beltinci pooblašča župana, da z najugodnejšim ponudnikom kredita podpiše pogodbo o najemu kredita v višini 179.200,00 evrov do prejema sredstev sofinanciranja.

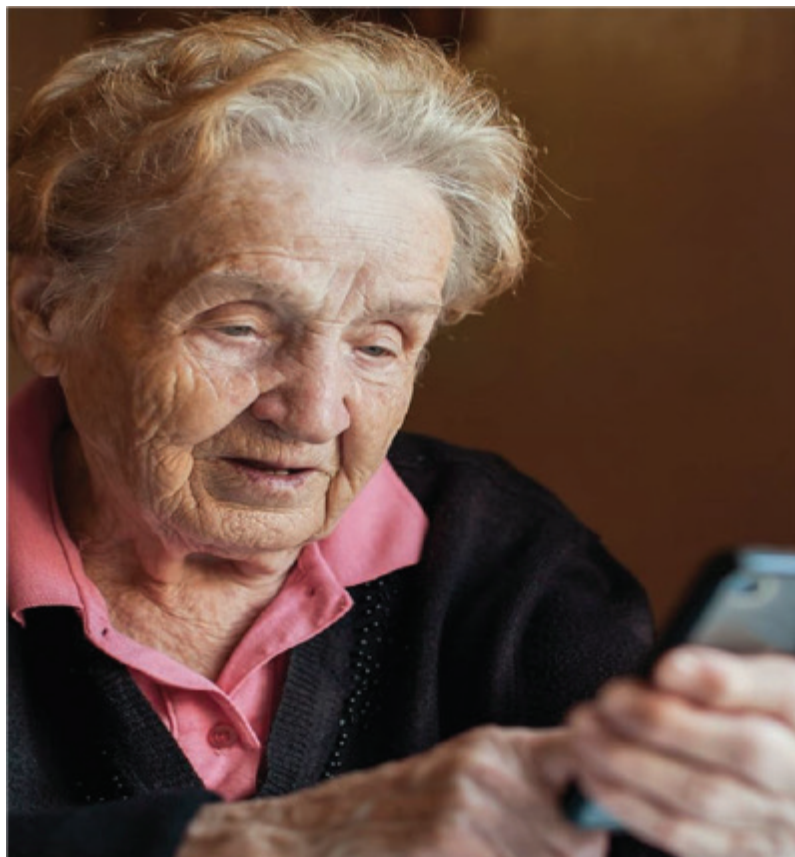
4. Za projekt Izboljšanje tehničnih pogojev za delovanje Kulturnega doma Beltinci se za leto 2023 zagotovi 93.689,90 evrov. Župan proračun Občine Beltinci za leto 2023 uravnoteži s prvim rebalansom proračuna za leto 2023.

Izveček sklepov iz zapisnika 6. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela:

Lilijana Bežan Horvat

PROSTOFER

S NA POTI

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE

so namenjeni vsem, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov, imajo nizke mesečne dohodke in ne zmorejo uporabljati javnih prevozov.

Prostovoljni vozniki vas odpeljejo po nujnih opravkih: do zdravnika, banke, pošte, upravne enote, lekarne ...

www.prostofer.si

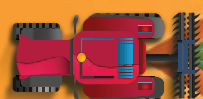
VSAJ 3 DNI PRED PREVOZOM POKLIČITE NA BREZPLAČNO ŠTEVILKO

080 10 10

TRADICIONALNO SVEŽ!

61. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

26. – 31. 8. 2023

Gornja Radgona

- 1.750 razstavljalcev
- 31 sodelujočih držav
- 70.800 m² razstavnih površin
- **več kot 100.000 obiskovalcev**

DRŽAVA PARTNER
Indija

POMURSKI SEJEM

www.sejem-agra.si

12 let ustvarjanja vezilj iz Lipovcev

Vezenje je priljubljen konjiček številnih žensk. Je tudi prostoročna dejavnost, ki navdihuje z lepimi in uporabnimi izdelki. Ročno vezenje je prava umetnost, ki se je moramo učiti s potrpežljivostjo, vztrajnostjo in natančnostjo. Pri ustvarjalnem delu nas nagrajuje z velikim zadovoljstvom. Ko vežeš, si miren in z mislimi v svojem svetu. Vezeni izdelki so spričevalo umirjenosti in čuta človeka, ki jih je izdelal.

Vezilje smo 1. in 2. aprila 2023 v Lipovcih pripravile dvanajsto razstavo vezenin. Razstavo smo otvorili s krajšim programom, ki ga je vodila gđč. Cvetka Rengeo. S svojimi nastopi so nas razveselile vnukinje vezilj z glasbenimi točkami in petjem. Naša članica, ga. Marija Jeneš, nas je s svojim nastopom popeljala k našim prednikom – dedkom in babicam. Podžupanja občine Beltinci, ga. Metka Lipič Baligač, je navzoče pozdravila s

spodbudnimi besedami, ga. Mojca Rajbar, predstavnica KS Lipovci, je imela priložnostni govor. Na koncu smo uživali ob ubranem petju Moškega pevskega zbora Lipovci, za veseli zaključek otvoritve pa nas je nasmejal še domači humorist Štefan Forjan - Piči. Vsem se iskreno in od srca zahvaljujemo.

Razstava vezenin v Lipovcih je bila zelo lepo obiskana. Številni vpisi v knjigo vtisov nam dajejo nove moči, da se bomo še naprej trudile in kreativno ustvarjale naše vezenine.

*Marija Stanko,
vodja lipovskih vezilj*

Majoš 2023

Kot je že znano, se 30. 4. v Gančanih tradicionalno postavlja majoš.

Letos smo ga postavljali fantje in dekleta generacije 2005; 10 fantov: Nejc, Alen, Luka, Tilen, Aleks, Fedja, Aljaž, Rok, Sven in Nikola; in 3 dekleta: Andreja, Sara in Ema.

Priprave so se začele že konec meseca novembra 2022, saj smo se letniki vsak petek zbrali v prostoru vrtca v Gančanih ter pletli pantlike in rože iz krep papirja, katere so bile namenjene na vrh (smreko). Medtem ko smo pletli, smo se dogovarjali tudi o stvareh, ki jih je bilo potrebno še urediti, da bi tradicionalno postavljanje majoša potekalo brez težav.

Dogovorili smo se, da bomo vrh okraševali pri Sari in da nam bodo na prireditvi zaigrali glasbeniki iz

glasbene skupine Plamen. Krone nam je, kot vsako leto, naredila Marija Križanič, po steblo pa smo v zelo mokrem aprilu šli fantje skupaj z očeti v gozd pri Bukovniškem jezeru. Tam smo se z gozdarjem dogovorili, katero steblo lahko vzamemo. Vrh (smreko) nam je dal sovaščan Martin Bukovec. Letniki smo se en dan prej, 29. 4., zbrali na malem igrišču. Fantje smo ročno izkopal luknjo, dekleta in starejši

vrstniki pa so nam delali družbo. Na dan postavljanja majoša smo se ob 8. uri zjutraj zbrali pri letnici Sari, da smo okrasili vrh in ga nato ob 13. uri nesli po vasi. Fantje smo nesli vrh, dekleta pa krone; dekleta so tudi skrbela za to, da fantje nismo bili žejni. Ko smo prispeli do vaške kapele, smo letniki ob spremstvu harmonikaša zapeli pesem Spet kliče nas venčani maj. Po petih urah nošenja vrha smo prispeli

na cilj. S skupnimi močmi in pomočjo vaščanov smo postavili majoš, nato pa se odpravili v šotor, kjer je potekala otvoritev muzeja, namenjenega naši kulturni dediščini – majošu.

Po proslavi smo se do zgodnjih jutranjih ur veselili z glasbeno skupino Plamen.

Nejc Hozjan

Večnamenski spominski objekt MAJOŠ

Na dan postavitve majoša smo v Gančanih slovesno predali namenu večnamenski družabni prostor MAJOŠ, ki je rezultat projekta Odkrij območje LAS Pri dobrih ljudeh, kot ga vsak dan živimo domačini, ali v krajši obliki: ODKRIJ NAS. V projektu je sodelovalo osem projektnih partnerjev: Občina Turnišče, KS Gančani, Občina Kobilje, Občina Dobrovnik, Občina Črenšovci, Občina Lendava, Podjetje Paradajz, d. o. o. in Pomurska turistična zveza.

Skupna vrednost projekta za vseh osem partnerjev je znašala 275.000 evrov z DDV, finančni znesek partnerja KS Gančani pa je bil 54.149,96 evrov z DDV. Ocenjujemo, da bo skupna vrednost investicije po nabavljeni opre in ostalih stroških dodatnih del znašala okrog 100.000 evrov. Sofinancerski delež iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja je znašal 39.183,58 evrov, 14.966,38 evrov pa je do sedaj delež Občine Beltinci.

Krajevna skupnost Gančani je lokalna skupnost, ki povezuje vsa društva v vasi in vse krajanke Gančan v neko celoto. Aktivno sodeluje pri vseh prireditvah, ki se izvajajo v vasi.

V operaciji je KS Gančani sodelovala kot projektni partner, saj smo želeli, da se iz ideje vzpostavi enoten večnamenski objekt, ki bo združeval in povezoval vse krajanke na različnih prireditvah.

Poudarek je na vsakoletni prireditvi – postavljanju Gančkoga majoša, ki se je letos odvila že 104. leto zapored. Postavljanje majoša odraža več pomembnih elementov dediščine vasi Gančani, kot so:

sodelovanje celotne vaške skupnosti, ohranjanje rokodelskih in tehničnih veščin (izdelava papirnatega okrasja, podiranja dreves, pritrjevanja vrha na deblo, ročno postavljanje in dvigovanje mlaja, prenašanje znanja izdelovanja papirnatih kron na mlajše), ohranjanje in razvijanje socialno-družbenih vrednot in veščin (generacijsko in medgeneracijsko druženje, vaška pomoč), ohranjanje fantovsko-dekliških družb in simbolnega prehoda v odraslost.

Postavljanje Gančkoga majoša je bilo aprila leta 2016 vpisano v register nesnovne kulturne dediščine pod okriljem Ministrstva za kulturo.

O peracija ODKRIJ NAS je pripomogla k še večjemu ohranjanju kulturne dediščine, saj bo zaznamovan nek skupni prostor na lokaciji, kjer se postavlja majoš in s tem bo širši javnosti dano, da bodo skozi celo leto lahko videli in doživeli to aktivnost – preko spominske hiše MAJOŠ. V objektu se bo uredila stalna zbirka pomembnih elementov dediščine: rokodelsko tehnične veščine; mejniki, nastali v 104. letih zgodovine postavitve majoša; zgodovinski razvoj kraja in Gančancev ter skupni prostor, kjer se bodo odvijale večmesečne vsakotedenske priprave na dogodek postavitve majoša, ki bodo odprte tudi za najavljene individualne in skupinske obiskovalce.

Najbolj vesela sem, da se je uresničila večletna ideja, dana na papir, ki je sedaj videna v živo in bo ponos vsem Gančancem. Hvala Občini Beltinci, prejšnjemu in zdajšnjemu svetu Krajevne skupnosti Gančani in vsem posameznikom, ki ste verjeli.

*Gabrijela Kúzma,
vodja projekta*

Podelitev bralnih priznanj Naše male knjižnice 2022/23

Mednarodni projekt Naša mala knjižnica je namenjen promociji bralne kulture, spodbujanju branja in bralne pismenosti ter spoznavanju evropskih avtorjev in ilustratorjev.

Učence skozi šolsko leto pospremi skrben izbor mladinske literature priznanih slovenskih in tujih avtorjev, v šolskem letu 2022/23 so bile to odlične knjige iz Slovenije, Finske, Hrvaške, Belgije in Litve: Majda Koren: Inšpektor Jože; Sinikka in Tiina Nopola: Zarja in Živa; Grigor Vitez: O zajcu, ki se je rad smejal; Aino Havukainen in Sami Toivonen: Tine in Bine na vlaku; Štefan Boonen: Tabor Bravo in Kestutis Kasparivičius: Božič! Božič!.

Tudi učenci 4. in 5. razreda OŠ Beltinci so se letos vključili v branje v Naši mali knjižnici. Tako smo ob koncu aprila, ki je mesec knjige, podelili bralna priznanja učenkam, ki so sodelovale v

bralnem projektu: Lana Ternar, Tanja Vnuk, Nisa Zelko, Julija Kranjec in Loti Vedenik iz 4. razreda ter Ema Glavač in Kaja Erjavec iz 5. razreda.

Sodelovanje v bralnem projektu Naša mala knjižnica spodbuja branje in otroško ustvarjalnost ter razširja znanje o avtorjih in ilustratorjih. Želimo

si, da se branju v Naši mali knjižnici v naslednjem šolskem letu znova pridružijo učenci, ki radi in več berejo.

*Cvetka Rengeo, šolska knjižničarka,
OŠ Beltinci*

Priložnost zamujena ne vrne se nobena

V Glasbeni šoli Beltinci se bomo letošnjo jesen pričeli intenzivneje

ukvarjati z vključevanjem najmlajših otrok v spoznavanje glasbe. V sodelovanju z Vrtcem Beltinci bomo sestavili skupino otrok, starih od 3 do 5 let, ki se bodo pričeli seznanjati z glasbo na za njih primeren način. Za delo z njimi bo skrbela učiteljica, ki zaključuje izobraževanje I. stopnje po sistemu Willems. Delo bo potekalo v manjši skupini (3–5 otrok) v prostorih vrtca ali glasbene šole.

Uvajanje predšolskih otrok in mlajših v skupino, ki se ukvarja z osnovami dojemanja in zaznavanja glasbe, je še vedno negotova odločitev, ki marsikateremu staršu poraja pomisleke. Če bi želel orisati zgodovino dojemanja glasbe pri najmlajših, bi se moral vrniti v čas starogrških filozofov in učiteljev v takratnem času. Danes je znanstveno dokazano, da ima glasba zelo pozitiven vpliv na otroke

v zgodnjem otroštvu. Dokazano je, da že v obdobju pred rojstvom otrok komunicira z materjo preko zvokov, ki ga obdajajo. Čim prej bo otrok poslušal dobro glasbo (že v materinem trebuhu), prej bo razvil pravi čut zanjo in jo imel v svojem življenju za dobro prijateljico. Zvok in z njim glasba dokazano vplivata na počutje otroka, saj imata izredno terapevtsko moč. Zvok deluje na naše celo telo, ne le na naša ušesa. Če se dotaknemo instrumenta, ki je ob nas, lahko občutimo vibracije. Številne raziskave dokazujejo, da lahko otroci, ki so ob glasbi odraščali, na področju razvoja prehitvejo druge otroke. Ob zgodnjem ukvarjanju s spoznavanjem ritma, igrane ali pete glasbe, se razvoj govora, razmišljanja, ustvarjalnosti, samodiscipline in dela v skupini hitreje in bolje razvija. Glasba vpliva na usklajeno delovanje obeh možganskih polovic in izboljša pozornost in zmožnost razmišljanja.

Glasba, ki jo otroci poslušajo, pozitivno vpliva na njihov socialni razvoj, vzpodbuja ustvarjalnost in telesno aktivnost. Posebej pomembno vlogo

pa ima tudi pri otrocih s primanjkljaji v razvoju. Velik poudarek je na poslušanju Mozartove glasbe. Otroci so se namreč ob poslušanju Mozartove glasbe lažje učili, razvili so večjo čustveno inteligenco in tudi prej shodili.

Prav tako bomo jeseni pričeli s poučevanjem prve skupine baletne pripravnice, v prostorih Osnovne šole Beltinci.

Vključevanje mlajših otrok (3–4 leta) v skupine, ki se seznanjajo z glasbo in plesom, ima torej kratkoročno in dolgoročno pozitiven vpliv na razvoj otroka. Tako v otroštvu, mladosti in kasneje, v odrasli dobi. Kot glasbeni šoli se nam je zdelo prav in potrebno, da se tudi v naših krajih prične poučevati po metodah, ki imajo dokazano pozitiven vpliv na najmlajše. Saj kot pravi rek: »Priložnost izgubljena ne vrne se nobena.«

*Bojan Bezjak,
ravnatelj GŠ Beltinci*

Vrtecov majoš

Z vrtčevim majošem smo začeli, ko smo v Gančanih praznovali 100 let majoša. Od tega so minila štiri leta, kar pomeni, da smo letos postavili 104. vrtecov majoš.

To prireditev prevzamejo starši otrok

mini maturantov. Letos je bilo devet vrtecovih regrutov in prav vsi so ga z veseljem postavili, seveda s pomočjo svojih staršev in vzgojiteljic.

Pri tem so nam pomagale spretnne roke Turističnega društva Gančani, ki so

nam spletle rože iz krep papirja. Otroci so izdelali pantlike, krone pa nam je izdelala ena od vzgojiteljic. Smreko ter steblo so nam podarili starši enega od otrok.

Pri postavljanju majoša so starši skupaj z otroki najprej okrasili vrt s pantlikami in rožami. Skupaj smo ga odnesli do jame na bregu igrišča vrtca, kjer so ga očetje postavili.

Kot se po običaju spodobi, je po končanem delu sledila zabava ob glasbi in prigrizkih.

Hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način pripomogli, da z našimi otroki ohranjamo običaj, ki je tako zelo značilen za našo vas.

Anita Mesarič,
enota Sodček Gančani,
Vrtec Beltinci

Gasilci na obisku

Vrtec Beltinci, kot vzgojno-izobraževalna ustanova, sodeluje z okoljem in ustanovami v občini že vsa leta. Cilj tovrstnih sodelovanj je, da otroci preko različnih dejavnosti v vrtcu spoznavajo svoj domači kraj, življenje in dogajanje v njem. V ta namen vsako leto tudi načrtujemo sodelovanja z različnimi društvi v krajevni skupnosti, med njimi tudi z gasilskim društvom. Tako so našo enoto Slamica Lipovci obiskali gasilci PGD Lipovci.

V uvodu so otrokom predstavili opremo gasilca (obleko, gasilni aparat, ročnik, cev) in jih seznanili z različnimi oblikami svojega dela.

Nato smo se ob zvoku sirene vsi skupaj hitro oblekli in obuli ter se odpravili ven do gasilskega avtomobila. Ogedali smo si novo gasilsko vozilo PGD Lipovci z gasilskimi pripomočki. Po ogledu so nas gasilci povabili na naše igrišče, kjer so za otroke pripravili poligon in različne igre, povezane z gasilstvom.

Otroci so se preizkusili v črpanju vode z ročno črpalko in škropljenjem vode v tarčo – platenko, v metanju torbe z

vrvo v krog, prenašanju ročnika, hojo po švedski klopi, plazenjem skozi tunel ...

V teh igrah so z veseljem sodelovali, najbolj všeč jim je bilo pa škropljenje vode s cevjo.

Prijetno druženje z otroki, njihova otroška razigranost in radovednost, so gasilkam in gasilcem privabili nasmeh na obraz. Gasilci so otroke razveselili

z dvema dariloma: s knjigo Gasilec in veliko magnetno tablo Gasilec, mi pa smo jih pogostili s čajem in čajnimi piškotki.

Veseli smo bili njihovega obiska in druženja; bilo je zabavno, predvsem pa poučno.

Brigita Tivadar,
enota Slamica Lipovci,
Vrtec Beltinci

Gozdni otroci

*Vsak teden v gozd smo hiteli
in se z Zemeljkom lepo imeli.
Gozd nas je vedno prevzel s svojimi čari,
pa tudi če kdaj blatni in mokri
smo postali.*

*Privabljale so nas
spomladanske cvetlice,
od zvončka, pljučnika,
petelinčka, zvezdice,
čemaža, česnovke, do nam najbolj
priljubljene škrlatnordeče
mrtve koprive.*

*Gozd smo vedno zapuščali,
kot smo ga našli,
saj tak je edinstven, naraven
in nam najbolj enkratni.*

**Damjana Erjavec,
enota Sonček Dokležovje,
Vrtec Beltinci**

Akcija Pokloni zvezek v enoti vrtca Melinci

Konec aprila je svet staršev vrtca Melinci organiziral družinski izlet z vlakom v Ljutomer, kar nam je bilo lepo izhodišče za majske dejavnosti v oddelku, na temo MOJA DRUŽINA.

Celi mesec smo na te temo ustvarjali, 15. 5. 2023 pa obeležili še mednarodni dan družine in se pridružili akciji Pokloni zvezek.

Akcijo je organiziral Karitas; bila pa je namenjena otrokom prve triade in vrtcem. Z njo smo želeli zbrati čim več zvezkov za socialno ogrožene družine in otroke spodbuditi k solidarnosti s sovrstniki. Otroci so v vrtec prinesli nov, velik, črtast zvezek. V vrtcu so dobili razglednico, nanjo narisali risbo, vzgojitelji so dodali še misel, sporočilo in pozdrav. Razglednico so nato skupaj z zvezkom poklonili skritemu prijatelju. Akciji so se pridružili tudi delavci vrtca. Za sodelovanje se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem staršem, delavcem in otrokom.

V enoti vrtca Melinci smo mesec maj zaključili z zaključnim srečanjem v ŠRC Melinci, katerega so organizirali starši. Srečanja so se udeležili delavci vrtca in družine vrtčevskih otrok.

**Dejan Pozdrec,
enota Cigelček Melinci,
oddelek 1-5 let,
Vrtec Beltinci**

Igre brez meja – družinsko srečanje

Ob dnevu družine smo se v vrtcu Sodček Gančani odločili, da združimo prijetno s koristnim in za vse družine pripravili zanimive igre in druženje. Vzgojiteljice smo pripravile različne igre na igrišču vrtca. Otroci so skupaj s svojimi starši, bratci in sestricami premagovali poligon, prevažali žoge med ovirami, s padalom lovili žoge in starše spreminjali v manekene.

Predstavnice sveta staršev so nam pripravile različno pecivo in kruhke z namazi, da smo se na koncu posladkali in okrepčali. Tako je minilo še eno prijetno družinsko srečanje.

*Gordana Sobočan,
enota Sodček Gančani,
Vrtec Beltinci*

Naš mini vrtniček

Ob dnevu zemlje smo v naš vrtec povabili go. Dubravko iz vrtnega centra KALIA. Ga. Dubravka je s sabo prinesla različne sadike in semena, katere smo skupaj posadili v naš mini vrtniček. Ob tem nam je razložila, kako se sadike razmnožujejo in kako se seje semena.

Tako zdaj na našem vrtničku rastejo: paradižnik, solata, rukola, paprika, čebula in še kaj. Vsak otrok si je tudi sam v svoj lonček posejal semena, za katera bo skrbel. Ko bodo naše sadike obrodile, bomo z veseljem vse poskusili.

*Gordana Sobočan,
enota Sodček Gančani,
oddelek 4–6 let,
Vrtec Beltinci*

Bibin živ žav

Na lepo sončno sredo, 31. 5. 2023, je Vrtec Beltinci izvedel zaključno prireditev, ki je potekala v beltinskem parku. Vsi sodelujoči so bili povabljeni, da na prireditev pridejo z nemotorizirano obliko prevoza in tako trajnostno vplivajo na okolje. Za nagrado so otroci dobili poseben "žeton", s katerim so si lahko izbrali igračo na Bibinem boljšem sejmu.

Tudi v vrtcu smo namreč dobrodelni in vpeljujemo otroke v svet dobrodelnosti preko plemenite izkušnje radodarnosti. Otroci znajo biti radodarni že v zelo zgodnjih fazah otroštva in v pozitivno noto radodarnosti jih lahko vpeljemo na različne načine, primerne njihovi starosti. V našem vrtcu smo jih uvajali tako, da so otroci v vrtec pridno prinašali svoje igrače, ki so se jim bili pripravljene odreči z namenom osrečiti nekoga drugega.

Brez naše maskote, lisjaka Srečka, prireditve ni bilo moč pričeti. Na pomoč smo poklicali gospo ravnateljico in gospoda župana, vendar nam nista mogla pomagati, sta pa prijazno pozdravila vse prisotne. Lisjaka je privabil šele pevski zbor vrtca Beltinci, ki je ubrano zapel gozdno himno in himno vrtca.

Prireditve so popestrili tudi člani društva DIMEK, ki so se pripeljali s

svojimi starodobniki. V sodelovanju z ZTK Beltinci so si obiskovalci prireditve lahko pod vodstvom Simone Cizar ogledali sobane gradu, razstavo starodobnih koles in staro lekarno. Otroci so se lahko preizkusili v Bibatlonu in si prislužili "žeton", s katerim so lahko »kupili« sladoled pri Salimobilu. Svojo ustvarjalnost so otroci lahko preizkusili v različnih ustvarjalnicah, ki so potekale pod vodilom »Odpadno je uporabno«.

Igrače, ki niso našle novega doma, smo donirali dobrodelni instituciji Karitas

Murska Sobota.

S skupnimi močmi 677-tih obiskovalcev smo dokazali, da lahko z majhnimi koraki pomembno vplivamo na boljše in prijaznejše okolje, v katerem živimo in bomo živeli še dolgo.

Lea Puhan,
*koordinatorica zaključne prireditve
Vrtca Beltinci*

Projekt Naša mala knjižnica v oddelku 5–6 let

V Vrtcu Beltinci, enoti Beltinci, sva v šol. letu 2022/23 na roditeljskem sestanku staršem predstavili projekt Naša mala knjižnica in jih povabili k sodelovanju. Zavedamo se, kako pomembno je branje otrokom v predšolskem obdobju. V oddelku sva pripravili šest knjižnih nahrbtnikov, katere so otroci sami opremili z napisom. Nahrbtnik je vseboval spremno pismo za starše, knjigo, tiskani vagonček in ustvarjalnik. Otrok je nesel nahrbtnik domov v ponedeljek in ga po enem tednu vrnil. Takrat je v jutranjem krogu otrokom predstavil, kdo mu je bral, katero knjigo je imel doma, od kod prihaja

avtor knjige, kaj vse so ustvarjali v ustvarjalnik. Otroci so z zanimanjem poslušali pripovedovalca. Sodelovalo je 18 od 20 otrok, vključenih v oddelek. Proti koncu so otroci že sami ugotavljali, katero knjigo še morajo nesti domov oz. koliko knjig je še potrebno skupaj prebrati. Otroci so z navdušenjem spremljali, kako je nastajal bralni vlak in preštevali vagončke. Do danes jih je prilepljenih 95 in verjetno jih bomo do

konca šolskega leta še nekaj dodali. Dobili smo tudi pismo presenečenja in otroci so se seznanili, kako je nastajala zgodba Modra raca; ob pismu smo se pogovarjali tudi o sporočilu, ki ga knjiga nosi.

Projekt je potekal s ciljem ozaveščanje staršev o pomenu družinskega branja, razvoja zgodnje pismenosti in bralne kulture z organiziranimi oblikami

vzgoje in izobraževanja. Ob koncu šolskega leta ugotavljava, da je bila dejavnost dobro sprejeta s strani otrok in prav tako s strani staršev.

**Milena in Suzana,
enota Bibe Beltinci,
oddelek 5-6 let,
Vrtec Beltinci**

Obisk gozdarja v Vrtec Beltinci

V tednu gozdov, ki je bil od 29. 5. do 2. 6. 2023, smo v vrtec povabili gozdarja in se skupaj z njim odpravili v bližnji gozd. Gozdar Zdenko Bukovec nam je na

plakatih pokazal prebivalce gozda, ki živijo v krošnjah dreves in na gozdnih tleh. Seveda so nekatere od teh živali otroci že poznali in jih tudi poimenovali.

V nadaljevanju nam je opisal delo gozdarja, pokazal njegovo opremo in pripomočke. Otrokom je dal možnost, da so z merilcem sami izmerili debelino dreves, poslušali pretakanje vode, po letnicah odrezanega drevesnega debla pa prešteli, koliko let je staro drevo.

Povedal nam je tudi, kako moramo skrbeti za gozd, nekaj o gozdnem bontonu in o blagodejnem vplivu gozda na okolje.

Otroci so ga z zanimanjem poslušali, veliko so si tudi zapomnili. O doživetem in o gozdu so se v igralnici pogovarjali še kar nekaj dni.

**Simona Vöröš in Bernarda Koren,
enota Bibe Beltinci,
Vrtec Beltinci**

Gradimo prijateljstvo

*Prijatelji so kot zaklad,
ki najde ga vsak sam.
Nikoli ne zahtevajo,
da jim karkoli dam.*

(Zvezdana Majhen)

Prijateljstvo med vrstniki je pomembno pri razvoju otrok. Ne le v okviru podpore, kjer si lahko otroci delijo ideje, zanimanja in občutke, ampak se tako tudi naučijo dragocenih socialnih spretnosti.

Rdeča nit projekta je bila pogled otrok na prijateljstvo: kaj nam prijatelji pomenijo, kaj vse delamo skupaj s prijatelji, kaj si želimo pri prijateljih ter kako ohranimo in krepimo prijateljstvo.

Projekt je otrokom pomagal razmišljati o prijateljstvu, definiranju obnašanja in sodelovanja med prijatelji. Tema je neizčrpna, zato smo gradili na odnosih, na sodelovanju z mlajšimi otroki, reševanju konfliktov ter spodbujanju sodelovanja in zdravih pozitivnih odnosih.

Za iztočnico smo najprej prebrali knjigo z naslovom Midva sva prijatelja, preko katere smo nekako definirali pojem prijateljstva in prijatelja.

Pri izdelavi plakata smo ubrali analitično metodo in skozi pogovor s podvprašanji, namigi in izjavami postopno pojem prijateljstva analizirali do te mere, da smo lahko

zapisali posamične izjave o tem, kaj s prijatelji počnemo ter kdo je pravi prijatelj. Odprto dlan, ki je gotovo blizu pozitivnim prijateljskim odnosom, smo vzeli za naše sredstvo simbolnega izražanja. Obrisane in izrezane dlani smo prilepili na način, da smo ustvarili podobo sonca in sončnih žarkov (prstki). Tudi sami smo se prijeli za roke in oblikovali krog prijateljstva.

V okviru projekta smo sodelovali še z vrtcem iz sosednje občine Odranci, z Vrtcem Mavrica. Z otroki in strokovnimi delavkami smo spletli pristne odnose. Na začetku šolskega leta smo si zadali skupne cilje in dejavnosti. Čez celo

šolsko leto smo si pošiljali pisma, čestitke in risbice. Tako so otroci spoznali, kako potuje pošta in kdo nam pošto prinaša. V mesecih novembru in juniju smo se tudi obiskali in otroci so se skupaj igrali in spoznavali. Strokovne delavke smo se srečale, si izmenjale izkušnje in nova spoznanja. Spoznavali smo nov kraj ter si širili obzorja. V današnjem času je pomembno, da se posvetimo pravim vrednotam, ter jih privzgjajamo tudi otrokom.

Romana Farkaš Erdelji,
enota Sodček Gančani,
oddelek 4-6 let,
Vrtec Beltinci

Z majhnimi koraki pletemo prihodnost

»Vse bolj se sprašujemo, ali je to, kar se učimo, zares pomembno za naša življenja, ali nam bo pomagalo zagotoviti preživetje našega planeta. Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj lahko zagotovi znanja, ozaveščenost ter delovanje, ki opolnomoči ljudi, da preobrazijo tako sebe kot družbo.«

*Stefania Giannini, pomočnica
generalnega direktorja za
izobraževanje pri UNESCO*

Vrtec Beltinci in Ljudska univerza Murska Sobota smo vključeni v projekt Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju, v okviru katerega sistematično vključujemo podnebne cilje in vsebine v predšolsko vzgojo in izobraževanje odraslih.

Namen projekta je spreminjati svoje delovanje in trajnostnost sprejeti kot način življenja. Dogovorili smo se za srečanje in obiskala sta nas člana študijskega krožka Lipovci – Pletemo prihodnost, ki deluje pod okriljem Ljudske univerze.

Otroci so si ogledali, kako je iz vrbovega šibja nastajala košara in kako s pletenjem slame nastane

doužnjek. Nekateri otroci so se ob tem spominjali, da imajo doma košare in jih uporabljajo za prinašanje drv. Ob tem so se pogovarjali in iskali tudi različne možnosti za njihovo uporabo in tako prišli do zaključka, da lahko košare uporabijo tudi za igro, kot so to počeli nekoč, npr. za odlaganje igrač, za punčkinjo posteljico...

Otroci so imeli tudi možnost, da so si izdelali zapestnico in ogrlico iz slame. Preživeli smo prijetno dopoldne in obogatili svoje učenje z novimi izkušnjami, spoznavali običaje in kulturo.

Sonja Serec in Suzana Kuzma,
enota Bibe Beltinci,
Vrtec Beltinci

Letovanje otrok iz Vrtca Beltinci

Spomladansko dvodnevno letovanje smo izvedli v Veržeju, v Zavodu Marianum. Namenjeno je bilo otrokom, ki vrtec obiskujejo zadnje leto. Udeležilo se ga je skupno 66 otrok iz vseh enot Vrtca Beltinci. Druženje z vrstniki je enkratna priložnost za razvijanje socialnih veščin, krepitev otrokove samostojnosti in samozavesti.

Otrokom smo organizirali raznovrsten

program, saj je okolje nudilo veliko možnosti za igro in raziskovanje. Veliko časa smo prebili zunaj, v različnem naravnem okolju. Igrali smo se različne igre na nogometnem igrišču, si ogledali razmočen teren ob reki Muri, videli Babičev mlin, različne živali in rastje. Ustvarjali smo v delavnici z glino, kjer so nastali unikatni otroški izdelki. Sladkali smo se s sladoledom, imeli

večerni pižama party in še veliko drugega.

Z učenjem v naravi in z naravo so otroci le-to spoznavali v vsej njeni raznolikosti, ob tem pa tudi sebe, svoje telo in svoje zmožnosti. Tako so in bodo naravo vzljubili in spoštovali ter oblikovali zdrave življenjske navade. Le zdrav otrok je namreč tudi vedoželjen in radoveden. V naravi se otroci z lastno izkušnjo učijo prepoznati svoje potrebe, bogatijo svoj čustveni svet in so srečni, ker so otroci.

Vsi zadovoljni in polni lepih doživetij smo se vrnili domov. Na naše otroke smo zelo ponosni, da so pogumno preživeli dva dni brez prisotnosti staršev. Hvala vsem staršem za zaupanje!

Vesna Horvat,
enota Mlinček Ižakovci,
Vrtec Beltinci

Markovo senje v Böltincaj

Lepo spomladansko vreme je na Markovo senje privabilo številne obiskovalce

Na god sv. Marka je v Beltincih nekoč potekal prvi spomladanski sejem, na katerem so prodajali lončenino, lesena korita, čevlje, košare, kmečko orodje in druge izdelke, ki so jih čez zimo izdelali rokodelci. Sejmarije je takrat potekalo pri župnijski cerkvi, v sodobnem času pa je svoj prostor našlo v središču kraja. Ledino je takrat oralo

Turistično društvo Beltinci, z leti pa je organizacijo Markovega senja prevzel Javni zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci v sodelovanju z Občino Beltinci in Komuno, Javnim komunalnim podjetjem Beltinci, d. o. o.. Tako smo tudi letos v torek, 25. 4. 2023, pripravili Markovo senje v Böltincaj. Sejmarijem je bil na voljo prostor na novi tržnici pred

prodajalno Mercator, pred gostiščem Zvezda Beltinci in na ploščadi Ledine.

Sejmarije in obiskovalce je pozdravil in nagovoril tudi župan občine Beltinci, Marko Virag.

Za pestro sejmsko ponudbo je poskrbelo lepo število sejmarijev, ki so obiskovalcem predstavili svojo dejavnost, ponudili raznovrstne izdelke in obiskovalce ozaveščali o pomenu lokalne oskrbe, medgeneracijskega sodelovanja in kakovosti življenja: Medičarstvo Celec Jožica, s. p; Vrtec Beltinci s Festivalom za okolje; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota z brezplačnimi knjigami; ZRIRAP, so. p., z ekološkimi izdelki; Kmetija Maroša z izdelki iz konoplje in drugimi poljščinami; Štefka Balažič z izdelki iz gline; ponudniki Tanja Moravec, Valerija in Srečko Cer ter Ljuba Kološa z lesenimi in tekstilnimi izdelki; Klub Štrk Črenšovci – bolniki po možganski kapi in Ljudska univerza M. Sobota s študijskim krožkom Pletemo prihodnost in dopolnilno

dejavnostjo na kmetiji Dožnjek B. in J. Smodiš. Članice in člani KUD Melinci in TD Beltinci pa so poskrbeli, da nihče ni ostal lačen.

V spremljevalnem programu so sodelovala tudi kulturna in turistična društva ter zavodi iz naše občine, ki so z

nastopi svojih članov letošnje dogajanje popestrili s kulturnim in zabavnim programom: Folklorna skupina Vrtca Beltinci se je predstavila z igrami naših babic in dedkov, nastopili pa so tudi MePZ Andrej Maroša DU Beltinci, ljudske pevke Večernice, šolski band

OŠ Beltinci, Veseli vandrovcji KD Lipa s skečem Gospod policaj ter mlajša in starejša prekmurska banda GŠ Beltinci.

Simona Cizar,
ZTKŠ Beltinci

Pohod ob dnevu Zemlje in dan zdravja na Otoku ljubezni

V nedeljo, 23. 4. 2023, je bilo na Otoku ljubezni živahno že od jutra, saj smo se pripravljali na kar dva dogodka.

Javni zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci je v sodelovanju z Zavodom za gozdove, OE Murska Sobota, soorganiziral tradicionalni pohod, posvečen dnevu Zemlje, ki ga obeležujemo 22. aprila.

Pohodniki smo se ob 10. uri zbrali na Otoku ljubezni, kjer sta nas pozdravila direktorica ZTKŠ Beltinci, Gabrijela Küzma, in vodja Območne enota Zavoda za gozdove Republike Slovenije, Štefan Kovač, ki je v duhu letošnje teme Samo skupaj lahko ohranimo naš planet spregovoril o našem odnosu do narave. Poudaril je, da lahko vsak po svojih najboljših močeh prispeva k blaženju podnebnih sprememb: gospodarstvo naj bo trajnostno naravnano; podučimo se o klimatskih spremembah; uporabljajmo čim manj plastike za enkratno uporabo; očistimo svoje okolje; reciklirajmo in ponovno uporabimo surovine iz odpadkov in bodimo podpornik trajnostne mode – obnavljajmo in negujmo naše gozdove. Še veliko več je vsebin in aktivnosti, ki lahko pomagajo našemu planetu pri zmanjševanju sprememb, predvsem pa s svojimi dejanji pomagajmo ohranjati naše okolje.

Pot nas je nato vodila po sprehajalni stezi do Ciglarskega naselja in brodu na Melincih, kjer nam je TD Mújra Melinci pripravilo okrepčilo, nato pa smo se po isti poti ob reki Muri vrnili na Otok ljubezni. Sončno nedeljsko dopoldne smo zaokrožili ob ognjišču s pajanjem krüja, poskrbeli pa smo tudi za dodatno kulinarčno ponudbo za vse, ki so svoje bivanje v naravi podaljšali še v popoldanski čas, ko se je pričel naš drugi dogodek, obeležitev

Svetovni dan Zemlje smo tudi letos obeležili s pohodom ob reki Muri

dneva zdravja. Zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci namreč tradicionalno obeležuje svetovni dan zdravja na Otoku ljubezni v Ižakovcih, v sodelovanju z občino Beltinci, društvi, zavodi in drugimi organizacijami.

Na prireditvi so sodelovale organizacije in društva, ki v okviru svoje dejavnosti promovirajo in spodbujajo zdrav način življenja: Rdeči križ Slovenije, Območno Združenje Murska Sobota, Klub bolnikov po možganski kapi Štrk Črenšovci, Društvo bolnikov po možganski kapi Grom Murska Sobota, Center za krepitev zdravja Murska Sobota, Društvo diabetikov Murska Sobota, Šola zdravja Prekmurje, Društvo čolnarjev Dokležovje, TD Bújraš Ižakovci, Prekmursko osteološko

društvo Murska Sobota, Strokovno društvo med. sester, babic in zdrav. tehnikov Pomurja, Srednja zdravstvena šola Murska Sobota, Društvo Dimek Beltinci, Društvo upokojencev Beltinci, ZRIRAP, so. p., Beltinci in Kmetija Maroša Melinci.

Občina Beltinci in Splošna bolnišnica Murska Sobota sta prispevali jabolka in vodo za vse udeležence.

Zbrane je uvodoma pozdravila podžupanja občine Beltinci, Metka Lipič Baligač, nato pa je o pomenu zdravja spregovoril Simon Jurmič, dipl. kineziolog, katerega nagovor objavljamo v celoti:

Prijatelji! Danes vas nagovarjam kot vaš brat. Vendar brat po čem? Po krvi? Ne. Po imenu? Ne. Po barvi kože? Ne. Po rojstnem kraju? Ne. Po kulturi? Ne! Po državljanstvu? Ne!

Danes vas pozdravljam kot brat po našem izvoru, iz katerega se rojevajo ljudje. Po korenini, ki nas oživlja. Po poti, katero si vsi delimo. Vsak izmed nas ljubi in je ljubljen. To pomembno dejstvo včasih tako enostavno spregledamo ... Dokler nas ne preseneti življenje, ki uči z bridkostjo in ne milostjo, kot to počnejo naši učitelji. Takrat se šele zavedamo, kaj v življenju resnično šteje in ... ni to bistvo, po katerem smo vsi bratje? Ljubezen je tisto, kar oživlja in spravi v tok vse stvarstvo. Tudi nas, majhne ljudi.

Sestavni del Dneva zdravja na Otoku ljubezni je tudi sproščujoča skupinska vadba

Minil je svetovni dan zdravja, za obeležitev katerega smo se želeli zbrati že prejšnji teden, vendar ... včasih so nam okoliščine naklonjene, spet drugič se jim moramo prilagajati mi. Spreminjanje vremena ni v naši moči, je pa v naši moči spreminjanje lastnega pogleda. Zavzemanje novih perspektiv v življenju, ki nas spodbujajo k rasti in medsebojni pomoči, to je v naši moči.

Svetovni dan zdravja pomeni tudi, da mora biti zdravje na razpolago vsakemu – ne le zame ali za mojo babico, strica, sestro ... Ne za belega, ne za črnega ali rumenega, ne za revnega ali bogatega – za vsakega! Letošnji slogan Svetovne zdravstvene organizacije je Zdravje za vse. V tem ogromnem panju, ki ga imenujemo Zemlja, mrgoli iz dneva v dan, neprestano in večno. Vsak človek kot pridna čebelica opravlja svoje vsakodnevne naloge. Ob tej primerjavi pa pomislim, da vendar še nikoli nisem

slišal, da bi kakšna čebelica ustvarjala in gradila le zase, česar pa ne bi mogel zatrditi za vse ljudi. Takšnih ljudi pa ne smemo grajati, marveč jih podučiti in usmeriti, saj so naši bratje in ne sovražniki.

Vzdolž in širom sveta se ljudje zbirajo z istim namenom – da bi s skupnimi močmi opominjali sebe, svoje bližnje in svet okrog njih, da je zdravje krhko in hitro izgubljivo. Danes vas/nas želim spodbuditi k temu, da se zavedamo krhkosti in minljivosti življenja. Vendar ne zato, da bi nas bilo tega strah, marveč zato, da bi bili hvaležni in ponižni. Da bi z nasmehom sprejeli vse, s čimer nas življenje obdarja, naj si bo lepo ali grdo, dobro ali slabo; ker, kot sem že prej omenil, v naši moči je izbira naše reakcije na življenjske dogodke.

Simon Jurmić, dipl. kineziolog

Program so popestrili otroci iz Vrta Beltinci, enota Mlinček Ižakovci, pod mentorstvom Pie Hanc in Andreje Jerebic ter članice in člani mlade tamburaške skupine KUD Beltinci. Obeležitev svetovnega dneva zdravja na Otoku ljubezni smo zaokrožili z vadbo, primerno za vse generacije, ki jo je letos vodil diplomirani kineziolog Simon Jurmić. Ob koncu prireditve so članice TD Bujraš Ižakovci ob tkalski delavnici posejale lan, ki bo v svojem cvetenju za obiskovalce Otoka ljubezni spet prav posebna popestritev.

Hvala vsem sodelujočim za njihov prispevek k uspešnemu in prijetnemu dnevu na Otoku ljubezni.

Se vidimo prihodnje leto!

**Simona Cizar,
ZTK Beltinci**

Glasbeni večer s klapo Dalmari

Klapi Dalmari so se na odru pridružili mladi tamburaši KUD Beltinci

Kot uvod v poletno dogajanje v Beltincih smo v petek, 2. 6. 2023, v atriju Kulturnega doma Beltinci gostili odlične vokaliste iz Maribora, klapo Dalmari.

Klapa deluje kot samostojna sekcija v sklopu najstarejšega hrvaškega društva na Slovenskem, Hrvaškega kulturnega društva v Mariboru. Ustanovitelj in umetniški vodja klape je Marko Mandir, ime klape pa izhaja

iz besedne igre **Dalmacija v Mariboru**. Klapa neguje avtentično a capella petje in je že petkrat sodelovala na Festivalu dalmatinskih klap v Omišu, kjer so lani osvojili tretjo nagrado publike, na festival pa so se uvrstili tudi letos.

Dalmari so nam s svojimi vrhunskimi vokali pričarali lepoto dalmatinske ljudske pesmi, v repertoarju pa niso manjkale niti avtorske uspešnice z dalmatinskim melosom, izvedene ob spremljavi kitare.

Kot gostje so nastopili člani mlajše tamburaške sekcije KUD Beltinci, ki so se odlično izkazali ne le z igranjem, temveč tudi s petjem zimzelenih tamburaških melodij.

Za veliki finale sta zasedbi skupaj izvedli vsem obiskovalcem dobro znano skladbo Ružo crvena in poželi bučen aplavz zadovoljne publike, ki jo je klapa nagradila še z dvema dodatkom.

**Simona Cizar,
ZTKŠ Beltinci**

Program pomoči starejšim v Občini Beltinci v polnem teku

Naše socialno podjetje ZRIRAP je bilo skupaj s projektnim partnerjem Občino Beltinci uspešno na razpisu Regionalnega stičišča NVO Pomurja: Čezsektorsko reševanje izzivov dolgožive družbe (nove storitve) v Pomurski regiji. Med februarjem in avgustom 2023 tako izvajamo Inkluzivni program pomoči socialno ranljivim starejšim osebam na domu, za katerega smo pridobili sredstva v višini 2.000 €.

Namen našega programa je brezplačno priskočiti na pomoč socialno ranljivim starejšim osebam, ki rabijo pomoč pri vsakdanjih opravilih na svojem domu, kot so: urejanje okolice, pomoč pri delu na vrtu, košnja trave, rezanje žive meje, čiščenje bivalnih prostorov, ipd. Ob tem si želimo storitev, ki smo jo poskusno izvajali že v prejšnjem letu, glede na dosedanje izkušnje še dodatno nadgraditi, saj opažamo, da bi si starejši želeli, poleg nudenja pomoči v obliki fizičnih opravil, da jim vsaj nekaj časa namenimo tudi za krajše druženje, predvsem v smislu osebnega pogovora z njimi. Tako si naši izbrani delavci invalidi, ki v okviru projekta nudijo pomoč pri fizičnih opravilih na domu in okolici, obenem vzamejo še nekaj dodatnega časa za pogovor s socialno ranljivimi starejšimi osebam. Dodana vrednost projekta je obenem v tem, da pomoč starejšim nudi skupina, ki je tudi sama ranljiva – invalidi. Ena ranljiva skupina tako v skupno dobro pomaga drugi.

Naše občanke in občane pa pozivamo, da, v kolikor morda sami potrebujete

RSNOP
REGIONALNO STIČIŠČE NEVLADNIH
ORGANIZACIJ POMURJA

ZRIRAP *so.p., Beltinci*

pomoč, oziroma poznate kakšno socialno ranljivo starejšo osebo, ki bi potrebovala tovrstno pomoč na domu, nas kontaktirate preko našega elektronskega naslova: zrirap@gmail.com ali telefonske številke: 051 322 739.

V izogib kakršnimkoli zlorabam bomo vse zbrane predloge skupaj s pomočjo ostalih relevantnih krajevnih deležnikov, kot so društva upokojencev, predstavniki Občine, KS, Rdečega

križa ipd. preučili ter jih uvrstili v naš solidarnostni program pomoči.

Skupaj si pomagajmo in ustvarimo našo občino prijazno za vse generacije!

*Storitve je sofinancirana v okviru finančne spodbude za čezsektorsko reševanje izzivov preko Regionalnega stičišča NVO Pomurja oz. iz Sklada za razvoj nevladnih organizacij.

Ekipa ZRIRAP so. p., Beltinci

S treninga - Kegljanje s kroglo na vrvi DU Beltinci v Lipovcih ...

je že več kot desetletje priljubljena dejavnost Sekcije kegljačev v okviru Društva upokojencev Beltinci.

Na regijskem tekmovanju v kegljanju s kroglo na vrvi, ki je potekalo 1. 6. 2023 v Nemčavcih, je ženska ekipa Društva upokojencev Beltinci v

konkurenci 15 ekip osvojila odlično 3. mesto. Čestitamo!

Svoj dosežek so ponosno proslavile tudi v Lipovcih (na sliki z medaljami v Spominskem parku).

Treninge, tekmovanja in druženja izvajajo na ŠRC Lipovci, brezplačno uporabo jim omogoča Svet KS Lipovci

v sodelovanju s HK Lipovci, za kar so iskreno hvaležni. Sekcijo kegljačev sestavlja 30 igralk in igralcev, tekmujejo v pomurski ligi, ki šteje 10 ženskih in 10 moških ekip. Prav letos so dosegli najboljše rezultate, ženska ekipa je pod vodstvom Ivanke Toplak, najboljše tekmovalke pomurske lige v letošnji

sezoni, osvojila 3. mesto, moška ekipa pa pod vodstvom Alojza Srake, 5. mesto. Sodelujejo na turnirjih po Pomurju,

tudi na regijskih – državnih turnirjih, vsako leto pa se srečajo na turnirju z ekipo Društva slepih in slabovidnih

Murska Sobota. Kegljači, vsi člani DU Beltinci prihajajo na treninge iz Lipovec, Gančan, Lipe, Beltinec in Ižakovce, v slednjih so prav tako zgradili igrišče. Koncem maja jih je na treningu v Lipovcih obiskala Marija Sobočan, predsednica DU Beltinci in jim v pozdravnem nagovoru izrekla zahvalo in vzpodbudo za športno udejstvovanje, druženje in gibanje.

F2#C

Vitez krvodajalstva

Marjan Mlinarič iz Lipovcev izhaja iz družine, kjer je tradicija, da so vsi zapisani krvodajalstvu. Vsak od treh bratov, starejši Franc, srednji Marjan in najmlajši Matjaž, so začeli s tem plemenitim dejanjem že v srednji šoli in to potem nadaljevali po štirikrat letno. To je število odvzemov, ki jih lahko zdravi možje prispevajo s svojo nesebično pomočjo drugim, ki potrebujejo kri – življenjsko tekočino, potrebno pri zdravljenju in podpori ter ozdravitvi težje poškodovanih in hudo bolnih ljudi. Na tak način sta Franc in Marjan že dosegla izredno veliko število odvzemov krvi, temu številu

pa se počasi približuje tudi najmlajši Matjaž.

V naši krajevni skupnosti smo veseli vsakega, ki rad pomaga drugim. Človek, ki nudi takšno pomoč, pa se večkrat niti ne zaveda, kako plemenito je njegovo dejanje. Ljudje takšnega kova se ne ponašajo s svojimi dejanji; preprosto, to je to njihov način življenja in pri tem se nikoli ne utrudijo. Tudi to so neke vrste mejniki, ki postavljajo spomenike človečnosti in pišejo zgodovino za naše zanamce.

Hvala, Marjan, da Vas imamo in da ste del naše skupnosti.

V Sloveniji in v Pomurju je že nekaj ljudi, ki so dosegli tako veliko število odvzemov krvi. Kljub vsemu pa se včasih zgodi, da pride do pomanjkanja določene krvne skupine in to vrzel lahko zapolnijo tisti, ki so ob vsakem času in vedno pripravljeni pomagati. Kri je najpomembnejša tekočina v človeškem organizmu, brez nje ni življenja in tudi nadomestka zanjo ni. Pogrešamo pa mlajše generacije, ki bi vsaj enkrat letno darovali kri in na ta način prispevali k zadostitvi potreb, ko prihaja do večje porabe krvi.

Pomembno je, da poskrbimo drug za drugega; to je darilo, ki ga bomo morda nekega dne deležni tudi sami.

Marjan, hvala Vam za Vašo vztrajnost; ob tem dogodku ste postali tudi "vitez krvodajalstva".

Hvaležni smo Vam in to hvaležnost naslavljamo tudi v imenu vseh tistih, ki so bili deležni Vaše pomoči.

KORK Lipovci Vam ob tem dosežku iskreno čestita in Vam želi, da ostanete zdravi in da bo Vaša kri še naprej v pomoč tistim, ki jo bodo potrebovali.

**Marica Vučko,
KORK Lipovci**

Društvo Šola zdravja

Kaj je tapkanje telesa in kako pomaga? Brezplačna aktivnost Dihamo z naravo je sestavljena iz različnih metod, ki nam omogočajo lažje soočanje s čustvenimi izzivi in pretočnost živčnega sistema. Tokrat bomo podrobneje spoznali metodo tapkanja, ki jo izvajamo na koncu aktivnosti.

Izkazalo se je, da je tapkanje med drugim koristno za ljudi, ki se soočajo z depresijo, anksioznostjo, fobijami; zmanjšuje stresni hormon kortizol in nas varuje pred pretiranim stresom. Na fizičnem nivoju spodbudi živčni sistem, dvigne mišični tonus in spodbudi limfni in krvni obtok. Tapkanje je preprosto in neboleče. Nauči se ga lahko vsak. Metodo lahko uporabite kadarkoli in kjerkoli želite.

Študija, objavljena v časopisu Mentalnih bolezni in bolezni živcev (Journal of Nervous and Mental Disease), najstarejši recenzirani psihološki reviji v Združenih državah, je pokazala, da so tehnike tapkanja bistveno bolj znižale glavni stresni hormon kortizol kot druge testirane intervencije.

Tapkanje uravnoteži aktivnost med simpatičnim in parasimpatičnim delom možganov, kar ustvarja »nevtralno čustveno stanje«, zlati standard zdravja in dobrega počutja. To je tudi stanje, ki so ga ljudje tisočletja želeli doseči z meditacijo, molitvijo, jogo in drugimi praksami čuječnosti.

Tehniko izvajamo stoje, in sicer tako, da po določenem vrstnem redu s prsti pretapkammo celotno telo. Lahko jo izvajamo hkrati s kakšno drugo aktivnostjo ali pa samostojno. Odlično se prileže zjutraj, pred obrokom, saj nas zbudi in aktivira.

Redno izvajanje vadbe Dihamo z naravo deluje preventivno in kurativno, saj umirja um, sprošča čustvene napetosti

in skrbi za gibljivost hrbtenice ter sklepov.

Da bi spoznali TOČEN POSTOPEK TAPKANJA TELESA, vas vabimo, da se udeležite BREZPLAČNE tedenske vadbe Dihamo z naravo.

Priključite se lahko kadarkoli od marca do konca junija ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/category/dihamo-z-naravo/>

Za prijavo na vadbo pišite na: marijakelenc.52@gmail.com. Prijava ni obvezna, je pa priporočljiva. Dobimo se vsak petek pred kulturnim domom na Melincih, in sicer ob 8.30 ter v soboto na Razkrižju pred Ivanovim izvirom ob 8.00.

Avtor: Andraž Purger, prof. šp. vzg., vodja projekta Dihamo z naravo, društvo Šola zdravja

*Marija Kelenc,
skupina ŠZ Melinci*

Kar narediš zase danes, ti bo koristilo v prihodnosti

Pomlad se nagiba v poletje. Aktivne so tudi skupine Društva Šola zdravja po Sloveniji, med katerimi je tudi skupina Melinci. Po vztrajnem iskanju ustreznih vezi nam je uspelo k življenju spraviti novo skupino v Beltincih. Skupina je za naše razmere velika, želja po gibanju je prisotna. Kar vidiš lahko, kako močno pri udeležencih gori želja, da ta skupina uspe.

Srečujemo se ob 8. uri zjutraj v športnem parku. Slabo vreme nikoli ni razlog, da ne bi prišli na vadbo, saj imamo vedno možnost, da stopimo pod streho. Jutranja vadba 1000 gibov se izvaja v vseh letnih časih na prostem. Z redno vadbo 1000 gibov krepimo telo in duha, širimo socialno mrežo, pridobivamo nove prijatelje. Društvo Šola zdravja skrbi tako za fizično in psihično zdravje posameznika kot tudi za socializacijo – to pa so pomembni dejavniki, ki vplivajo na višjo kakovost življenja.

Kaj telovadba 1000 gibov je? V približno

30-tih minutah na sistematičen način razgibamo vse dele telesa. Začnemo pri rokah, nadaljujemo z ramenskim

obročem, vratom, vajami za trup, ravnotežje in noge. Na koncu veselo zakorakamo, pozdravimo sonce in še

veselo zapojemo, če nas je volja, pa tudi zavriskamo. Tako si s pozitivno energijo napolnimo dušo in telo, dan pa je zaradi tega lepši, najbolj pomembno pa je, da je tudi lažji.

Vadba po metodi 1000 gibov postaja med nami vse bolj priljubljena. Primerna je za staro in mlado, skratka za vsakega, ki želi zdravje prijeti v svoje roke. Mnogi udeleženci povedo, da se po nekajdnevni vadbi bolje počutijo, da telo deluje drugače, da prisotne bolečine počasi pojenjajo, kar pa je največ vredno, pa je, da do okolice sami delujejo drugače. Tudi taki so, ki rečejo, da jih vse boli, vendar vztrajajo, bolečine pa počasi izginjajo.

Danes mnogi vadeči svojo razgibano jutranjo rutino negujejo že 10 let in

več; so navdih in spodbuda k rednemu gibanju tudi ostalim v svojem lokalnem okolju. Skupine večinoma vodijo prostovoljci, ti pa ustrezna znanja dobijo od strokovnih sodelavcev Društva Šola zdravja. Prostovoljstvo in povezanost so v nekaterih skupinah še dodatno okrepili z aktivnostmi po vadbi, kot so skupinski izleti, vadbe z oskrbovanci v domovih za ostarele, vrtcih in podobno. Včasih pa si po vadbi tudi privoščijo dolg klepet ob kavi.

Toplejša vreme je čas novih začetkov, zato vse tiste, ki bi radi spoznali vadbo po metodi 1000 gibov, vabimo medse. Pridružite se nam lahko po vsem Pomurju: v Lendavi, Razkrižju, Ljutomeru, Radencih, Radgoni, Melincih, Gornji Bistrici, Dolnji Bistrici

in v Črenšovcih. Približno 120 nas telovadi v Pomurju, od ponedeljka do petka ob 8. uri in nove skupine še nastajajo. Prepoznali nas boste po oranžni barvi. Če želite, da pridemo tudi k vam, kontaktirajte našo fb stran ŠOLA ZDRAVJA POMURJE ali poglejte na spletno stran www.solazdravja.si. Društvo Šola zdravja je nevladna, humanitarna organizacija, ki združuje ljudi v gibanju, pri tem pa jo v večji meri podpira Ministrstvo za zdravje RS. Vabimo vas, da se pridružite Šoli zdravja in z gibanjem okrepite svoje zdravje, z druženjem in gibanjem v skupini na prostem, pa osvežite tudi svoje počutje. Za lepši dan in še lepši jutri!

*Marija Kelenc,
ŠZ skupina Melinci*

Jutranja košnja trave z ročnimi kosami sredi Beltincev – 15. košnja trave na stari način

Klub ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja s sedežem v Beltincih je v soboto, 13. 5. 2023, v sadovnjaku predsednika kluba, Ivana Zadravca, v središču Beltincev na Ravenski ulici, obudil in pripravil košnjo trave z ročnimi kosami na stari način.

Takih in podobnih dogodkov je vse manj, zato se v beltinskem Klubu ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja trudijo in obujajo star način košnje z ročnimi kosami. Letošnja košnja trave na stari način je bila jubilejna, 15. po vrsti; klub pa letos obeležuje 20. obletnico delovanja na področju starih običajev, šeg in navad in stare kmetijske tehnike ter opravil.

Košnje z ročnimi kosami se je udeležilo čez 30 koscev in kosic. Poleg članov kluba so se košnje udeležili člani sorodnih prijateljskih društev in klubov iz Avstrije, Miklavža, Koga in Stare Gore. Košnje se je udeležil tudi član kluba in njegov prvi predsednik, Štefan Smodiš, zaposlen na Biotehniški šoli Rakičan.

Pred košnjo trave so si kosci in kosice na klepaču s kladivom sklepali kose, da so bolje kosile travo. Tokrat je koscem in kosicam kot nalašč na roko šlo tudi vreme, saj je dan prej deževalo in tako se je tudi lažje rezalo. Med udeleženkami košnje trave na stari način sta svoje ročne spretnosti v košnji pokazali dve ženski, in sicer Helena

Cigan iz Beltincev in Cvetka Žnidarič iz Stare Nove vasi. Kot nam je povedal predsednik Kluba ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja, Ivan Zadravec, se člani kluba in ostali, ki jih veseli obujanje starih kmečkih opravil košnje trave, dogajanja radi udeležijo, saj obujajo stare spomine na mladostne dni, kako so nekoč doma z ročnimi kosami kosili travnike, sadovnjake, jarke in med njivami. Takrat so pokošeno travo porabili za prehrano domače goveje živine, kot so krave, biki, pitanci ... Nekoč so si kosci s seboj vzeli kar po tri kose in se na košnjo odpravili peš ali s kolesom.

Tako so kar nekaj ur v središču Beltincev pele kose in bilo je veselo, kot je bilo to nekoč na kmetih. Po košnji trave so – po stari kmečki navadi – sedli za skupno mizo in opravili malico.

Na jutranjo košnjo trave je prišel tudi predsednik Krajevne skupnosti Beltinci, Rok Sraka. Še sam je poprijel za ročno koso in kosil z ostalimi kosci. Pokošena trava se bo nekaj časa sušila in, ko bo postala seno, ga bo eden izmed članov kluba porabil za hranjenje zajcev.

Jože Žerdin

10. jubilejni fotografski natečaj DPAE »Utrinki s podeželja«

Društvo prijateljev agrarne ekonomike objavlja **10. jubilejni fotografski natečaj na temo »Utrinki s podeželja«**. Namen natečaja je promovirati kmetijstvo in kmetijska opravila v regiji Pomurja ter poudariti pestrost podeželja, tako za njegove prebivalce kot tudi obiskovalce. Na natečaju lahko **sodelujejo vsi, ki se ljubiteljsko ali profesionalno ukvarjajo s fotografijo.**

Kategorije natečaja:

- naravna in kulturna krajina ter življenjski prostori (polja, travniki, gozdovi, sadovnjaki, vinogradi ...),
- življenjska pestrost (rastline, živali, ...),
- kmetijska opravila,
- tipična kulturna krajina podeželja, značilni krajinski vzorci, ki gradijo prepoznavnost Pomurja (odprta in poseljena krajina),
- pogojno so lahko na fotografijah tudi ljudje, če je njihova aktivnost povezana s kmetijstvom ali če vpliva na videz značilne kulturne krajine.

Pogoji za oddajo fotografij:

- fotografija mora biti posneta na **območju regije Pomurja** (posneta fotografija mora vsebovati naslov fotografije in kraj fotografiranja),
- fotografija mora imeti izvorno ločljivost minimalno **1600 × 1200 svetlobnih točk (»pixlov«)**,
- fotografija je lahko posneta v barvni ali črno-beli tehniki in mora biti zapisana v **JPG formatu**,

Vir: Društvo prijateljev agrarne ekonomike

- fotografija mora **ustrezati temi** razpisanega natečaja,
- vsak posameznik lahko odda **največ dve (2)** fotografiji.

Trajanje natečaja in njegov potek:

- natečaj bo potekal od **1. 6. 2023 do 30. 11. 2023**,
- posnete fotografije pošljite po e-pošti na naslov: **info@dpa.si**,
- najboljša/najlepša fotografija bo tista, ki bo prejela največ »všečkov« v mesecu decembru 2023 na uradni Facebook strani DPAE,
- zmagovalec 10. fotografskega natečaja DPAE bo prejel 1-krat nočitev v app **Honey Apartment**.

Avtorstvo fotografij:

- udeleženci natečaja jamčijo, da so avtorji poslanih fotografij,
- avtorji poslanih fotografij dovoljujejo, da razpisovalec natečaja njihove fotografije uporablja za različne namene v svojih promocijskih gradivih (brošure, zloženske, spletne strani ...),
- razpisovalec fotografskega natečaja se zavezuje, da bo vsaka objavljena fotografija avtorsko označena.

Društvo prijateljev agrarne ekonomike

100 let gasilstva v Ižakovcih

V dneh od 7. do 13. maja 2023 smo v Ižakovcih obeležili 100. obletnico delovanja Prostovoljnega gasilskega društva. V nedeljo, 7. maja, smo izvedli prikazno vajo na objektu nekdanje Prekmurske iže, skupaj s PGD Beltinci, Dokležovje in Odranci. V naslednjih dneh pa so stekle intenzivne priprave na dva osrednja dogodka – slavnostno sejo, ki se je odvijala v petek, 12. maja,

in na osrednjo slovesnost z gasilsko parado, ki je bila v soboto, 13. maja. Pripravljalna dela na prizorišču ob gasilskem domu so bila obsežna: postavljanje šotorja, priprava klopi, miz, na novo smo postavili drogove za zastave in uredili vse ostalo, kar je bilo potrebno. Na pomoč je priskočilo lepo število krajanov Ižakovcev, prostovoljcev, ne samo članov PGD.

Ponosni smo na izvedbo vseh dogodkov; tako slavnostne seje, na kateri smo našim članicam in članom podelili priznanja in značke za dolgoletno delo v operativi, za delo v gasilski organizaciji, priznanja GZ Beltinci in napredovanja v gasilske čine; kakor tudi osrednje slovesnosti, na kateri so poleg govornikov nastopili otroci iz vrtca Mlinček Ižakovci, glasbenik Amadej

Poredoš s harmoniko, Böltinska plej banda in folklorniki KD Marko Beltinci. Regijski gasilski poveljnik za Pomurje, Dušan Utroša, je v imenu Gasilske zveze Slovenije podelil gasilsko plamenico III. stopnje, ki jo je prejel poveljnik PGD Ižakovci, Ervin Lukač. Predsednik PGD Ižakovci, Anton Petek, je prejel gasilsko odlikovanje II. stopnje, dolgoletni član društva in gasilski veteran Štefan Vereš pa je prejel gasilsko odlikovanje I. stopnje. Predsednik PGD je s strani KS Ižakovci ter s strani članic in članov PGD prejel še zahvalo in simbolično darilo za dolgoletno in vestno opravljanje svoje funkcije. V nagovoru je predsednik dejal: »Pred 100 leti se je v Ižakovcih začela pisati zgodba gasilstva. Zgodba, ki živi, ki je sestavljena iz ljudi, ki verjamejo v medsebojno pomoč, dobra

dela in sodelovanje. Že takrat, pred stotimi leti, so naši dedje in pradedje strnili vrste zato, da so reševali ljudi in njihovo premoženje pred nesrečami, ki nas vedno doletijo nepripravljene. Skozi zgodovino se je vse do danes ta povezanost ohranjala tako v domačem kraju kakor tudi širše. S ponosom in hvaležnostjo se člani PGD Ižakovci oziramo nazaj na prehojeno pot naših prednikov, ki niso imeli sodobne gasilske opreme in vozil, in so se verjetno še pogosteje srečevali z nesrečnimi dogodki kot v današnjem času. Kljub vsem preprekam so uspeli društvo ohraniti v dobri kondiciji, zapustili so nam bogato zapuščino, predvsem pa zgled delavnosti, složnosti in prijateljstva. Z odgovornostjo do naših zanamcev se trudimo, in se bomo

trudili še naprej, prenašati svoje znanje in veščine na naše mlade rodove, predvsem pa miselnost, da je potrebno sodelovati in pomagati sočloveku v vsakem trenutku.«

Ižakovski gasilci ob pričujoči 100. obletnici izrekamo iskreno zahvalo vsem krajanom Ižakovcev, ki so kakorkoli pripomogli, da je naše praznovanje uspelo – pri pripravi prostora, prevozih, pri šanku, v kuhinji, pri redarstvu, pri pripravi programa, obveščanju, pri vsakovrstnem sodelovanju. Hvala za podporo skozi celotno zgodovino delovanja društva – s tem dokazujete, da imajo gasilci v vasi pomembno vlogo in uživajo spoštovanje.

Hvala Občini Beltinci: županu, podžupanji in podžupanu, podjetju Komuna Beltinci, GZ Beltinci, KS Ižakovci; vsem za odlično sodelovanje, pomoč in podporo. Prav tako se zahvaljujemo vsem PGD-jem, ki so se odzvali našemu povabilu in donatorjem, ki so finančno in materialno podprli naše praznovanje.

In nenazadnje – hvala vsem, ki ste v izjemno slabem vremenu napolnili naš šotor do zadnjega kotička s svojo prisotnostjo, dobro voljo, smehom, plesom in pesmijo. Spet smo dokazali, da nam tudi vreme ne more pokvariti dobrega razpoloženja.

Martina Vidonja,
v imenu PGD Ižakovci

Volilni zbor članstva OZVVS Murska Sobota 2023

V petek, 21. 4. 2023, smo se zbrali člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Murska Sobota, ki trenutno šteje 666 članov na volilnem zboru članstva. Zbor je potekal v sejni dvorani mestne občine Murska Sobota in udeležilo se ga je nekaj čez 160 članov in gostov.

Najprej je potekal uvodni, svečani del, kjer je bilo ob prisotnosti glavnega praporščaka OZVVS Murska Sobota Milana Zorka, izvedeno častno veteransko dejanje, ki sta ga izvedla Viljem Kovač in Slavko Gomboc. Na

koncu pa so bila podeljena še priznanja – plakete, ki sta jih ob predstavitvah podpredsednika OZVVS Murska Sobota Štefana Flisarja, podelila predsednik OZVVS Murska Sobota Ivan Smodiš in predsednik ZVVS Ladislav Lipič.

Prejemniki plaket ZVVS:

- Bronasta plaketa: Alojz Žvorc, Darko Žido, Geza Hari
- Srebrna plaketa: Oskar Roman, Marija Časar, Štefan Smej, Marjan Recek
- Spominska plaketa: Ludvik Novak, nekdanji župan občine Puconci

- Srebrni znak: Bernarda Roudi, Alenka Kozar

Prejemniki plaket OZVVS Murska Sobota:

- Bronasta plaketa: Irma Benko, Anton Madjar, Franček Ficko, Bojan Šadl, Janez Jug, Štefan Balaško, Ernest Borc, Štefan Borc, Karel Grabar, Nikolaj Hochstetter

V delovnem delu zbora članstva, ki ga je vodil dr. Alojz Šteiner, so poročila za leto 2022 predstavili: Ivan Smodiš – predsednik o delu, Alojz Zvorc – blagajnik o finančnem stanju, Vladimir

Abakumov – NO in Nikolaj Hochstetter – ČR.

Sledila je razrešnica organov združenja: predsedstva, predsednika, podpredsednika sekretarja, blagajnika, Nadzornega odbora in Častnega razsodišča. Potem so sledile volitve novih organov združenja, ki je z nekaj spremembami ostalo isto kot v prejšnjem mandatu, kar tudi potrjujejo poročila o dobrem delu v prejšnjem mandatu.

Izvoljeni so bili naslednji člani združenja: predsednik Ivan Smodiš, podpredsednik Štefan Flisar, sekretar Janez Kološa, blagajnik Alojz Žvorc in še ostali člani predsedstva po občinah in NO ter ČR. Več na www.murskasobota.zvvs.si

V načrtu dela za leto 2023, ki ga je predstavil predsednik OZVVS Murska Sobota, Ivan Smodiš, bo poudarek na

letošnji obeležitvi 30. obletnice ZVVS, o delu s članstvom ter delu z mladimi. Na zboru so bili prisotni gostje iz sosednjih veteranskih in domoljubnih združenj, Policije, Slovenske vojske, župan MO Murska Sobota Damjan Anželj, župan občine Puconci Uroš Kamenšek ter predsednik ZVVS

Ladislav Lipič.

Volilni zbor članstva OZVVS Murska Sobota se je zaključil z družabnim delom v hotelu Zvezda.

*Janez Kološa,
za O ZVVS Murska Sobota*

Velikonočna delavnica

Šcvetno nedeljo se pričnejo neposredne priprave na veliko noč. Med obrede cvetne nedelje spada tudi blagoslov presmecev.

Eden najlepših spominov našega otroštva je nabiranje zelenja in izdelava presmeca. Dan pred cvetno nedeljo smo se ponavadi odpravili v gozd nabirat zelene vejice in mačice, tem pa smo doma dodali še cvetoči dren in narcise. Vse to smo skrbno povezali v presmec in ga naslednji dan ponosno nesli k blagoslovu, ki se je odvijal pred župnijsko cerkvijo. Blagoslovljeni presmec smo prinesli domov in ga zatakneli za tram na podstrešju. Prinašal je dobro letino in varoval hišo ter pridelek pred naravnimi pojavi, kot so toča, udar strele in požar.

Opažamo lahko, da po nekaterih hišah ta lepi krščanski in slovenski običaj opuščajo. Zato smo se z namenom ohranjanja tradicije izdelovanja presmecev tudi mi zbrali v vaškem domu v Dokležovju. S seboj smo prinesli več vrst zelenja. Pogovorili smo se o

postopku izdelave. Sledila je priprava vejic in povezovanje le-teh v presmec. Na koncu smo ga okrasili z rožami.

Ob prijetnem druženju in izmenjavi mnenj in napotkov je čas hitro minil. Svoje presmece smo zadovoljni odnesli domov, naslednji dan, na cvetno nedeljo,

pa smo jih ponesli še k blagoslovu v župnijsko cerkev.

*Bernarda Fras,
ustvarjalka ročnih del v
KTD Dokležovje*

BeleTinke so se znova pozlatile

Prvomajski prazniki za večino ljudi predstavljajo podaljšan konec tedna, ko si lahko ljudje malce oddahnejo od naporenega vsakodnevnega tempa in za nekaj dni odmislijo službo. Za članice Vokalne skupine BeleTinke pa omenjeni dnevi niso predstavljali počitka, saj smo se po mesecih naporih priprav odpravile svoje pevske sposobnosti merit v Caorle, idilično obmorsko mesto v Italiji, kjer je potekalo zborovsko tekmovanje Venezia in Musica, ki je gostilo zборе iz petih držav: Avstrije, Švedske, Estonije, Češke in Slovenije. Tekmovanje je

potekalo med 27. 4. 2023 in 1. 5. 2023. Ob našem prihodu je bilo mesto že globoko v pripravah na kolesarsko dirko Giro d'Italia 2023 in razstavljena dekorativna rožnata kolesa so nas spremljala skoraj na vsakem koraku. Čeprav malce nemirne, ker smo se zavedale, da nas čaka naporen nastop pred zahtevno komisijo, nas je pogled na turistični vrvež, na plakate, ki so vabili na naše večerne prijateljske koncerte, in na sproščene in nasmejane organizatorje, miril in vlival zaupanje, da zmoremo.

V hotelu, kjer smo bivale, so nam

družbo delali tudi drugi tekmovalni zbori – slovenski in češki. Hitro smo navezali prijateljske stike, ampak boj za vadbeni prostor je vseeno ostal. Obveljal je princip Kdor prvi pride, prvi melje in zamudniki s(m)o se včasih morali znajti drugače. Nauk, ki je sledil: vaje na hotelski terasi in na peščeni plaži so posebno doživetje in imajo svoj čar.

BeleTinke smo tekmovalni program odpele v petek, 28. 4. Nastopile smo prve, kar je po eni strani prineslo olajšanje, saj smo se "najhujšega" rešile, po drugi strani pa je odpiralo kup vprašanj glede kvalitete nastopa, saj iz občinstva ni bilo prav nobenega odziva – občinstva namreč še ni bilo. Na razglasitev rezultatov pa je bilo potrebno počakati še naslednje 4 dni. V tem času nas je čakalo kup prijateljskih nastopov po raznih cerkvah v okolici Caorleja, v soboto pa smo nastopile v Benetkah.

Na dan razglasitve, pisal se je 30. april 2023, smo dobile obvestilo, da smo se uvrstile v Grand Prix in znova se je vrnil nemir. Čakal nas je še en nastop, nato pa razglasitev – BeleTinke smo dosegle zlato priznanje!

Po številnih nastopih, od tega dveh tekmovalnih, vajah, delavnicah s člani komisije, smo se Tinke s tekmovanja vrnile polne energije in zanosa in pripravljene na nove izzive.

*Jasna Cugut,
Vokalna skupina BeleTinke*

Zakaj je lepo biti član Društva upokojencev Beltinci?

Ko sem marca letos prevzela vodenje Društva upokojencev, pravzaprav o delovanju društva nisem vedela nič. Kot »sveža« upokojenka sem imela drugačne načrte. Pa je nepričakovano prišel izziv, ki sem se ga, po dolgem razmisleku in zavedanju, da si nalagam veliko odgovornost, sprejela. Dosedanje delo društva je bilo dobro, članom so bile na voljo številne aktivnosti. Dobro delo društva so

prepoznali tudi v regiji, saj so DU Beltinci razglasili za najbolj aktivno društvo v letu 2022. Dobre in utečene aktivnosti bomo izvajali naprej in pregled letošnjih aktivnosti to dokazuje.

PROGRAM STAREJŠI ZA STAREJŠE

8 prostovoljk obiskuje starejše nad 69 let. Namen programa je izboljšati kakovost življenja starejših, da čim dlje ostanejo v domačem okolju. V

okviru tega programa delujeta projekta Prostofer in E-oskrba. Program bomo nadgrajevali z novimi vsebinami. Dobrodošli so vsi predlogi, kaj naši pomoči potrebni občani potrebujejo. Pomembno delo opravlja tudi 15 poverjenic, ki so vez med društvom in člani. Naše članice seznanjajo z dogodki, ki jih pripravljamo in jih motivirajo, da je udeležba čim boljše. Njihovo delo je neprecenljivo.

ŠPORTNA SEKCIJA

Šport ima pomembno mesto, saj so naše športne ekipe aktivne in uspešne. Kegljanje s kroglo na vrvici: ekipa šteje 33 tekmovalcev. Uspešno tekmujejo v pomurski ligi, letos so dosegli najboljše uvrstitve: ženska ekipa 3. mesto, moška ekipa 5. mesto. Izjemen rezultat je dosegla ga. Ivanka Toplak, saj je bila najboljša igralka pomurske lige. Za izjemen uspeh ji čestitamo.

Baliranje in stezno kegljanje: ekipa šteje 12 tekmovalcev, sodelujejo na vseh tekmah v regiji. Zavzemamo se, da bi se tudi v baliranju ustanovila regijska liga. Iščemo nove članice in člane ekipe.

Športni ribolov: ekipa šteje 8 članov in letno se udeležijo 14 tekmovanj v regiji. Kot vsako leto smo tudi letos maja v Beltincih pripravili ribiško tekmovanje. Udeležilo se ga je 42 tekmovalcev.

Pohodi in kolesarjenje: pohodi so krajši ter tako primerni za vse. Zavzemamo se, da bi se jih udeležilo čim večje število pohodnikov.

Vsakodnevna vadba v beltinskem parku in v Ižakovcih je uspešno zaživela. Vadimo pod mentorstvom društva Šola zdravja. Vsako jutro se nas zbere od 20 do 30 udeležencev. Pridno vadimo, na koncu zapojemo in gremo veseli v nov dan.

KULTURNA SEKCIJA

Mešani pevski zbor DU Andrej Maroša šteje 23 članov. Tedensko vadijo in nastopajo na vseh prireditvah v občini in izven.

Ustanavljamo še literarno-dramsko in glasbeno sekcijo. Vključiti želimo čim več novih članov, pripraviti večer petja, glasbe, skečev in si tako popestriti zimske večere. Vabimo vas, da se nam pridružite.

ZELIŠČARSKA SEKCIJA

Članice celo leto nabirajo zelišča, pripravljajo tinkture, kreme, namaze,

napitke. Tudi letos smo se predstavili v Ljubljani na Dnevih medgeneracijskega sožitja. Bili smo lepo sprejeti.

ROKODELSKA SEKCIJA

Članice se družijo in učijo ter medsebojno dopolnjujejo. Vsako leto pripravijo razstavo ročnih del.

IZVEDBA IZLETOV IN LETOVANJ

Naši izleti so vedno zanimivi in člani se jih radi udeležujejo. Letno dvakrat organiziramo letovanje v Izoli, v hotelu Delfin.

Maja smo se odpravili z vlakom v Ljubljano, si ogledali naše lepo glavno mesto, si privoščili panoramsko vožnjo po Ljubljani in se z vzpenjačo popeljali na ljubljanski grad. Bilo nas je 58.

Junija smo si organizirano ogledali mesto Kamnik z okolico, bilo nas je 45 izletnikov.

V mesecu maju je prva skupina 37 članov letovala v hotelu Delfin v Izoli, druga skupina bo na vrsti v jesenskem času.

Člani društva se predstavljamo in sodelujemo na vseh prireditvah v občini in v krajevnih skupnosti (Langašadi, Praznik buč, Dan zdravja ...).

Kot vidite, smo veliko počeli, se družili in si tako popestrili vsakdanjik. Seveda bomo tako nadaljevali in pripravili še veliko koristnega in zanimivega. Večji poudarek bomo namenili

izobraževalnim vsebinam. Naše člane želimo osveščati, kako pomembna je skrb za lastno zdravje, da smo čim bolj aktivni, se družimo in živimo v sožitju. Dogovorjene imamo naslednje dogodke:

Zdrav življenjski slog, Zdravi odnosi, Skrb za zdravo hrbtenico; v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja pridobivanje in nadgradnja digitalnih znanj; v izvedbi projekta Mobilni heroji Ljudske univerze Velenje in Ministrstva za digitalno preobrazbo

Sožitje za večjo varnost v cestnem prometu, da bi naši člani vozniki čim dlje ostali mobilni v prometu; v izvedbi Agencije za varnost v cestnem prometu vsakdanja uporaba zelišč, vrtnarjenje ...; v izvedbi prehranske strokovnjakinje.

Vodstvo društva, poverjenice in prostovoljke z veliko entuziazma in pozitivne energije pogumno odpiramo stran za stranjo, iščemo nove, zanimive in koristne vsebine. Sledimo spremembam, spreminjamo vedno le na boljše.

Res je lepo biti član Društva upokojencev Beltinci. V letošnjem letu se nam je pridružilo 66 novih članov. Upam, da sem tudi vas prepričala, veseli vas bomo.

Marija Sobočan,
predsednica društva

Kombinatke na Večeru domoljubnih pesmi in poezije navdušile polno dvorano beltinskega Kulturnega doma

V KO Zveze za ohranjanje vrednot NOB Beltinci smo v sodelovanju z ZTKŠ Beltinci v sredo, 26. 4. 2023, na predvečer praznika dan upora proti okupatorju, organizirali tradicionalni Večer domoljubnih pesmi in poezije, s katerim smo se, poleg počastitve državnega praznika, obenem pridružili tudi nacionalni obeležitvi Kajuhovega leta.

V okviru našega tradicionalnega prireditvenega programa izbrani recitatorji lokalnih društev iz občine Beltinci recitirajo domoljubne pesmi, kulturni dogodek pa obenem popestrijo še glasbeni gostje. Letos smo se na prigovarjanje in prošnje številnih članov in simpatizerjev odločili, da našo prireditev dvignemo še na višjo raven, tako da smo v Beltince, kot osrednje glasbene gostje, povabili znan ženski pevski zbor Kombinat.

Kombinatke so združene v pesmi in prepričanju, da je upor ena osnovnih človekovih pravic. Verjamejo, da kritična misel lahko vzklije le iz uporne države. Iz spoštovanja do vseh, ki so dvignili glas in dali življenja, obujajo pesmi, ki so hrabrile duha v revolucijah in uporih širom sveta in jih prepevajo v izvornih jezikih. Te pesmi za njih niso le uglasbene besede, marveč dragocena in pretresljiva pričevanja človekove

vere v lepši svet.

Zato seveda nikakor ni naključje, da je bil Ženski pevski zbor Kombinat ustanovljen ravno na dan upora, 27. 4. 2008 v Ljubljani, njihove članice pa prihajajo iz vseh koncev Slovenije.

V imenu Ministrstva za kulturo se je prireditve udeležil tudi naš rojak, dr. Marko Sraka, ki nas je v svojem nagovoru spomnil, da gredo domoljubne vrednote narodne osvoboditve z roko v roki z naprednimi vrednotami družbene pravičnosti in solidarnosti. »Tudi v pokrajini ob Muri so te vrednote vzbujale upanje med našimi kmečkimi predniki. Njihovo narodno zavest in jezik ni ogrožal le pritisk madžarizacije. Njihov obstoj so ogrožali predvsem nazadnjaški in nepravilni družbeni odnosi, ki so jih silili v bedo in revščino. Pred stoletjem so tako s trebuhom za kruhom v vse večjem številu zapuščali obubožane kmetije in tradicionalne solidarnostne mreže na vasi in bili podvrženi težkim pogojem življenja na sezonskem delu; številni so se razselili po Evropi, v Ameriko in druge kraje in nas za vedno zapustili. Vrednote pravičnejše družbe so se radikalizirale med vojaki, ki so v moriji prve svetovne vojne spregledali nesmiselnost boja za vero, dom, cesarja

in se z revolucionarnim navdihom vračali s front med obubožane družine.«

Izpostavil je, da je v narodnoosvobodilnem boju bila kultura ključna družbena sila, ki je povezala ljudstvo v najtežjih okoliščinah, krepila moralo in vlivala upanje. »Borke in borci so se v antifašističnem odporu za narodno osvoboditev še posebej sklicevali tudi na Franceta Prešerna. Prešeren je v Zdravljici, ki je danes naša himna, povzel duh svojega časa: Svobode – Enakosti – Bratstva in že pred skoraj dvesto leti neločljivo povezal narodno osvoboditev z družbeno pravičnostjo in bratstvom med narodi.«

Organizatorji smo bili izjemno veseli, da je naš dogodek pritegnil tolikšno pozornost javnosti in napolnil dvorano kulturnega doma, tudi geografsko in družbenopolitično je namreč bistveno presešel zgolj krajevni domet.

Rad bi izkoristil to priložnost in se na tem mestu še enkrat iskreno zahvalil donatorjem, ki so s svojo nesebično pomočjo omogočili izvedbo prireditve v zastavljeni obliki. To so: Pomurske lekarne; Saubermacher - Komunala Murska Sobota, d. o. o.; DB Arms, d. o. o.; MTC-SL Murska Sobota, d. o. o.; Avtošola Semafor, Žižek Uroš, s. p.; Saubermacher Slovenija, d. o. o.; Benko-tehna Puconci, d. o. o.; Murska Transport, d. o. o.; Gargamel, d. o. o.; Cvetličarna Valentina ter ZRIRAP, so. p., Beltinci.

Posebna zahvala pa gre tudi Javnemu zavodu za turizem, kulturo in šport Beltinci in pa naši regijski organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB Murska Sobota za vsestransko pomoč pri izvedbi samega dogodka. Hvala vsem in se vidimo spet naslednje leto!

Tomaž Rous,
predsednik KO Zveze za ohranjanje
vrednot NOB Beltinci

Izvedli smo 16. vaški turnir v pikadu

Športno društvo Dokležovje je organiziralo tradicionalni, že 16. vaški turnir v pikadu za krajane Dokležovja. Sodelovali so lahko tudi bivši in bodoči Dokležovčani. Turnirja se je udeležilo 40 igralcev, ki so tekmovali v moški in ženski kategoriji ter v dvojicah. Že petič zapored je vaški prvak postal Tadej Antonič, pri ženskah pa je slavila Ines Horvat. V dvojicah sta bila najboljša Alfonz Muhič in Tadej Antonič.

Pred članskim turnirjem se je v dveh kategorijah pomerilo še 15 naših najmlajših nadobudnežev, ki so z velikim veseljem spoznavali čar tega športa in bili za svoje dosežke tudi nagrajeni.

Rezultati so bili sledeči:

Otroci do 4. razreda (high score):

1. Martin Premzl
2. Zoja Balek
3. Anže Antonič

Otroci od 5. do 9. razreda (high score):

1. Martin Panker
2. Sabina Györek
3. Neža Antolin

Dvojice (501 MO):

1. Tadej Antonič in Alfonz Muhič
2. Matej Šebjan in Damir Lukač
3. Martin Horvat in Anton Šebjan

Ženske (301 MO):

1. Ines Horvat
2. Irena Muhič
3. Mateja Farič

Moški (301 DO):

1. Tadej Antonič
2. Zoran Špilak
3. Roman Jerič

Matjaž Györek

Obeležili smo 20 let Športnega društva Dokležovje

Zgodovina društva

Pikado je šport, ki je iz gostilniškega druženja ob zanimivi igri prerasel v resen šport na najvišji ravni in je leta 2028 prvič predviden na olimpijskih igrah. Pikado je združil tudi nas in naše društvo.

Prvi zametki našega društva segajo v sezono 2001, ko smo se igralci, ki imamo radi ta šport, večkrat družili ob tej igri v okrepčevalnici Vrt v Dokležovju. V sezonah 2001/02 in 2002/03 smo tako pod ekipo Vrt nastopali v takratni Pomurski pikado ligi.

Želja po igranju in tekmovanju je postajala vse večja in tako se je med tremi najbolj zagretimi posamezniki – Matjaž Györek, Roberto Farič in Mateja Časar – porodila ideja o ustanovitvi društva igralcev pikada.

Ideja je bila med igralci odlično sprejeta in tako je bil sklican ustanovni občni zbor. Ta je bil 1. 2. 2003 v gostišču Lopert, kjer je društvo tudi začelo delovati.

Prvo ime društva je bilo Športno društvo Dokležovje – Pikado klub F1. Izvoljeno je bilo tudi prvo vodstvo kluba, in sicer:

Mladinski državni podprvaki (2016)

- predsednik Roberto Farič, tajnik Mateja Časar in blagajnik Matjaž Györek; - nadzorni odbor: Marjan Karajica, Barbara Lopert in Damir Lukač;

- disciplinska komisija: Roman Tivadar, Sašo Tkalec in Domen Balažic.

Začetek je bil težek, saj društvo ni imelo nobenih sredstev za delovanje. Da pa bi vendarle zaživel, smo člani potrebna finančna sredstva prispevali sami, po svojih močeh. Kupili smo si prvi pikado avtomat, saj je bil eden za treninge premalo, Silvo Lopert pa nam je nabavil prve klubske drese in trenirke.

V društvo so se vključevali novi člani in zavzeto trenirali. Tako je prišla tudi prva tekmovalna sezona, ko smo se vključili v občinsko pikado ligo Športne zveze Puconci. Nato smo do leta 2008 tekmovali v slovenski A ligi vzhod.

Jeseni 2008 smo prevzeli vodenje in organizacijo Pomurske pikado lige, v kateri od tedaj tudi tekmuje.

Leta 2006 smo se zaradi zaprtja lokala bili primorani preseliti na novo lokacijo. To je bil bar Jerič, kjer smo tekmovali tri sezone.

Želja, ki je tlela že od začetka ustanovitve društva – lastni klubske prostori – se je začela uresničevati v letu 2009. Po dogovoru z KS Dokležovje in takratnim predsednikom Borisom Bruncem smo si začeli urejati prve klubske prostore v kleti vaškega doma.

Dela je bilo ogromno, zato smo sezono 2009/10 domače tekme odigrali v mali dvorani vaškega doma.

V letu 2010 smo tako z veliko truda in vloženega dela posameznikov dokončali nove klubske prostore in z velikim optimizmom šli novim izzivom nasproti. Tako smo 10. obletnico društva okronali z naslovom prvaka Pomurske pikado lige.

Leta 2012 smo se preimenovali v Pikado klub – Športno društvo Dokležovje.

Klubske prostori v kleti vaškega doma so sčasoma postali premajhni, veliko težav pa nam je povzročala tudi vlaga. Tako smo se leta 2019 preselili v prostore bivše trgovine, kjer se nahajamo še danes.

Društvo so do sedaj vodili štirje predsedniki:

Roberto Farič (2003–2015), Sašo Tkalec (2015–2017), Denis Hamler (2017–2023) in Alfonz Muhič (2023–).

Leta 2005 smo pričeli organizirati vaške turnirje v pikadu – odigranih je bilo 15, leta 2006 pa še občinske – 14 odigranih. V sklopu vaškega turnirja smo organizirali tudi tekmovanja za osnovnošolske otroke.

Od leta 2013 naše društvo zastopa KS Dokležovje na športnih igrah občine Beltinci. Do sedaj smo bili zelo uspešni, saj smo trikrat osvojili 1. mesto, dvakrat pa zmagali tudi v vlečenju vrvi.

Leta 2016 smo prejeli priznanje Športne zveze Beltinci za 3. najboljši kolektiv naše občine.

V letu 2023 smo društvu skrajšali ime, tako da smo sedaj Športno društvo Dokležovje. Že v letu 2022 je

začela v sklopu društva delovati tudi pohodniška sekcija, ki je bila uradno potrjena na letošnjem občnem zboru.

Člani aktivno obiskujemo naše prelepe planine, večkrat pa se podamo tudi v tujino.

Žal so nas v tem kratkem obdobju za vedno zapustili že trije igralci – Uroš Jerič, Martin Lutar in Venčeslav Balažič. Ohranjamo jih v lepem spominu.

Pa še nekaj o tekmovalnih dosežkih:

Do sedaj smo v vseh ligah odigrali 326 uradnih tekem in dosegli 167 zmag, 9 remijev in 150 porazov. Odigrali smo tudi 96 prijateljskih tekem. Za društvo je do sedaj nastopalo 57 igralcev.

Prva uradna tekma našega kluba je bila odigrana 8. 11. 2003 v Poznanovcih, kjer smo z ekipo Bar ob Potoku tesno izgubili z 9 : 7. V premierni sezoni smo osvojili končno 8. mesto.

V slovenski ligi vzhod A smo tekmovali 4 sezone, dvakrat tudi z dvema ekipama ter osvojili:

1 × 3. mesto in uvrstitev na zaključek državnega prvenstva

1 × 4. mesto

2 × 6. mesto

1 × 7. mesto

1 × 10. mesto

Organizirali smo tudi Rang turnir za izbor državne reprezentance.

V Pomurski ligi smo odigrali 13 sezon ter dosegli naslednje uvrstitve:

3 × 1. mesto in naslov prvaka

2 × 3. mesto

3 × 4. mesto

2 × 5. mesto

2 × 6. mesto

1 × 8. mesto

V sezonah 2015–2019 smo s pobrateno ekipo Kocka bar iz Renkovcev tekmovali v slovenski B ligi in se dvakrat uvrstili na zaključek državnega prvenstva, kjer smo bili najvišje na 9. mestu.

Leta 2016 smo sodelovali na mladinskem državnem prvenstvu; naša ekipa se je izkazala in osvojila 2. mesto v ekipni in posamični konkurenci.

Naši igralci so dosegli veliko dobrih uvrstitev na turnirjih v bližnji in daljni okolici in teh se bomo tudi v prihodnosti z veseljem udeleževali.

Trudili se bomo, da bomo v imenu Športnega društva Dokležovje naš kraj promovirali še naprej.

20. obletnico društva bomo počastili 29. 7. 2023 s športnimi igrami KS občine Beltinci, ki bodo v Dokležovju.

Pa še misel za konec:

*“Ni treba, da si vedno najboljši,
potrudi se, da boš tako dober,
kot zmores in boš zadovoljen.”*

Matjaž Györek

Mai Žižek postal državni prvak

27. 5. 2023 je v Lendavi potekalo državno prvenstvo starejših dečkov in deklic. Na prvenstvu se je zbralo 160 tekmovalcev iz 36 klubov.

Za naš klub je nastopil Mai Žižek iz Gančan, ki je v kategoriji do 55 kilogramov s štirimi zmagami na ippon suvereno osvojil naslov državnega prvaka.

Iskrene čestitke!

Mai Žižek in trener Tarik Mazouzi

Izvedli smo 18. pohod po Ferijevi in 7. pohod po Jožetovi poti

V soboto, 3. 6. 2023, je v organizaciji Športne zveze Beltinci in Planinskega društva Matica potekal že 18. pohod po Ferijevi in 7. pohod po Jožetovi poti. V spomin na Ferija Maučeca in njegovega velikega prijatelja Jožeta Horvata, dva nekdanja izvrstna športnika in športna delavca, se je v lepem sončnem vremenu v Športnem parku Beltinci zbralo 48 pohodnikov.

Na začetku pohoda je udeležence nagovoril predsednik ŠZ Beltinci, Andrej Pozderek, ki je povedal, da je potrebno nadaljevati z organizacijo teh spominskih pohodov, saj se ob tem spominjamo dveh vrhunskih športnikov in športnih delavcev, ki sta glas domače vasi ponesla po Sloveniji in po svetu.

Predsednik PD Matica in vodja pohoda, Jože Ružič, je pohodnike najprej seznanil o načrtovani poti in o varnostnih ukrepih, ki se jih je potrebno držati; povedal je tudi, da je pričujoči pohod vključen v pohode Slovenija planinari.

Nato smo se skupaj podali po Ferijevi in Jožetovi priljubljeni poti od Beltincev do Lipovcev. V Lipovcih smo se okrepčali

s hrano in brezalkoholno pijačo in nadaljevali pot proti Gančanom ter nazaj v Beltince, v športni park. Dolžina prehojene poti je bila približno 8 km.

Po zaključku pohoda so se udeleženci v beltinskem športnem parku okrepčali s hrano in pijačo ter se ob zvokih harmonike lepo zabavali. Na koncu sta se vsem udeležencem pohoda zahvalila še Ferijev sin Marjan in Jožetova žena Zinka. Skupaj smo odšli položiti tudi šopka in prižgati sveče na grob pokojnikov, Ferija in Jožeta.

Ob tej priložnosti se prav lepo zahvaljujemo tudi Igorju Sukiču in ostalim članom NK Mure, bivšim soigralcem Ferija, ki so v imenu kluba NK Mura prinesli šopek v zahvalo za dolgoletno igranje v črno-belem dresu. Zahvala tudi članom Planinskega društva Matica in članom predsedstva Športne zveze Beltinci za veliko udeležbo.

*Andrej Pozderek,
predsednik ŠZ Beltinci*

Mini olimpijada 2023 v Beltincih

V petek, 9. 6. 2023, je Športna zveza Beltinci organizirala tradicionalno športno prireditev za najmlajše – Mini olimpijado. V Športnem parku Beltinci

se je zbralo 150 otrok iz vseh enot Vrtca Beltinci, ki so jih spremljali njihovi vzgojitelji in vzgojiteljice. Na začetku iger sta otroke in vzgojitelje pozdravila

ravnateljica Vrtca Beltinci, Martina Vidonja, in predsednik ŠZ Beltinci, Andrej Pozderek. Za uvod v prireditev so otroci prinesli olimpijsko baklo in

zastavo, ob tem pa je igrala olimpijska himna. Prireditve je vodil predsednik ŠZ Beltinci, Andrej Pozderek, posebna atrakcija prireditve pa je bil lisjak Foks, ki so se ga otroci zelo razveselili.

PROGRAM MINI OLIMPIJADE 2023:

do 9. 00: prihod otrok Vrta Beltinci z avtobusnimi prevozi

9.00–9.15: otvoritev Mini olimpijade

9.15: pričetek iger

osvežitve

11.15: konec iger

do 11.30: podelitev priznanj

11.30: razvoz otrok

Na začetku nas je s svojim plesom ogrel lisjak Foksi. Plesanju in miganju smo se pridružili vsi in se ob tem prijetno zabavali.

Po plesu so otroci tekmovali v sedmih različnih zabavnih športnih igrah, ki so jih pripravile njihove vzgojiteljice. Športna sekcija upokojencev nam je vmes predstavila balinanje in tudi to igro so otroci z zanimanjem opazovali.

Letošnjo mini olimpijado smo zaradi slabega vremena predstavili kar dvakrat, vendar nismo popustili in na tretji določeni datum nas je pričakalo lepo sončno vreme; vsi, ki smo se zbrali, smo

tako lahko uživali v napetih in zabavnih igrah.

Na koncu so otroci dobili sladek prigrizek, nogometne žoge, priznanja Olimpijskega komiteja Slovenije in spominsko fotografiranje s Foksijem.

Čprav utrujeni, smo Športni park Beltinci zapustili z nasmeškom na obrazu in zadovoljni.

Andrej Pozderek,
predsednik ŠZ Beltinci

Obletnica 50 let ustanovitve Nogometnega kluba Gančani

Pred 50-timi leti so ljubitelji nogometa v Gančanih ustanovili Nogometni klub Gančani. Z namenom, da počastimo ta lep jubilej, smo v petek, 9. 6. 2023, pripravili slavnostno sejo, v soboto, 10. 6., pa športne aktivnosti čez cel dan in zvečer praznovanje zaključili z zabavo do jutra. Ves čas je bila ljubiteljem nogometa v dvorani ŠRC na voljo tudi razstava slik, dresov in spominov, ki so se nabrali skozi 50 let delovanja NK Gančani.

Na petkovi slavnostni seji se je zbralo več kot 90 članov in ljubiteljev nogometa, ki so prišli proslaviti častitljivi jubilej NK Gančani.

Po uvodnem pozdravu predsednika NK Gančani, Marjana Granfola, je sledila krajša predstavitev zgodovine NK Gančani, potem pa je nekaj besed o sami ustanovitvi in delovanju kluba pred 50-timi leti predstavil še Anton Kuzma – eden od ustanoviteljev, igralcev, nekdanji predsednik in sponzor kluba. Ob njegovih pričevanjih in anekdotah iz tistih prvih let delovanja ni nihče ostal ravnodušen.

Da je nogomet kolektivna igra, kjer ne gre brez sodelovanja, pa kaže tudi sodelovanje NK Gančani z navijači, ostalimi društvi, klubi ter ožjo in širšo lokalno skupnostjo. Z namenom, da pokažemo, kako zelo cenimo to sodelovanje in pomoč, smo na govorniški oder povabili tudi naše najpomembnejše partnerje in sodelavce. Prisotne so tako pozdravili:

Marko Virag, župan Občine Beltinci; Janez Žižek, predsednik KS Gančani; Božidar Crnkovič, predstavnik MNZ Murska Sobota; Andrej Pozderek, predstavnik Športne zveze Beltinci; ter Grega Jerič, vodja navijačev NK Gančani. Ker pa NK Gančani sam ne zmore vseh bremen, ki jih nalaga sodobni nogomet, smo na slavnostni seji podelili tudi priznanja zaslužnim članom, posameznikom in organizacijam, ki so veliko pripomogli k temu, da lahko klub deluje in tekmuje na najvišji ravni.

Za večletno sodelovanje, pomoč in delo v klubu so priznanja Nogometnega kluba Gančani prejeli:

Občina Beltinci

Krajevna skupnost Gančani

Podjetje Aluvar iz Gančan, večletni donator in sponzor

Borut Tivadar, zaslužni član NK Gančani

Štefan Žižek, zaslužni član NK Gančani

Tomaž Bedek, igralec NK Gančani

Simon Baligač, vodja Nogometne šole Aluvar Beltinci

Med besedami gostov je svoje pozdrave in čestitke podal tudi Janez Breznik, predsednik ND Beltinci, ki je v znak dobrega medsebojnega sodelovanja med kluboma, NK Gančani podaril častni nogometni dres ND Beltinci.

Slavnostna seja se je zaključila zunaj, na glavnem igrišču, z odličnim prikazom navijanja ter ognjemetom, ki so ga pripravili – vedno najboljši – navijači NK Gančani.

Praznovanje se je nadaljevalo v soboto,

ko so potekale bolj športne aktivnosti. Dan je začela selekcija igralcev U11, ki so odigrali turnir ter tako prikazali svoje znanje nogometa. Aktivnost se je nadaljevala s tekmo selekcije U15, kjer smo lahko videli vrhunski nogomet mladih upov.

Ob 16. uri so na travnato površino spet stopili veterani in nekdanji igralci NK Gančani, ki so dokazali, da še vedno znajo igrati nogomet ter da leta niso nobena ovira, če le ima igralec srce, ki bije za nogomet.

Športni del se je končal z zadnjo tekmo veteranske lige Dolinsko, med veterani NK Aluvar Gančani in NK Lipa.

Sobotni večer se je potem ob dobri glasbi in v jutranjih urah zaključil z druženjem vseh ljubiteljev nogometa.

Še enkrat se zahvaljujemo vsem imenovanim in neimenovanim; tudi tistim, ki jih ni več med nami ter vsem, ki ste pomagali in še pomagajte, da naš in vaš NK Gančani združuje vse ljubitelje nogometa na najlepši možen način.

Vabljeni še naprej na zelene nogometne poljane, da se družimo, skupaj igramo, navijamo, zmagujemo in smo vsi skupaj ... NK Gančani!

ZGODOVINA NK GANČANI – 50 let

V Gančanih se je nogomet začel kot druženje mladih fantov, ki so začeli odkrivati čare nogometne igre.

Že pred drugo svetovno vojno so se fantje iz Gančan začeli zanimati za

nogomet in ga poskušali igrati pač takratnim razmeram primerno. Igrali so ga na pašnjekih, žoga pa je bila ponavadi kar iz blaga. Pobudniki so bili takratni dijaki: Franc Bobovec, Franc Matko in Bogdan Pleša. S svojim delovanjem so uspeli malo pozneje pridobiti še druge mladince, med katerimi so bili: Ludvik Šuklar, Rajko Kojzek, Ivan Maučec, Feri Pivar, Ivan Terenta, Naci Ščap, Anton Bernjak, Štefan Kouter in še številni drugi.

Najprej se je igralo na starem igrišču – ki so ga imenovali Pašnjek – to je na mestu današnjega malega nogometnega igrišča. Leta 1940 so si na tem prostoru postavili tudi prve prave gole, Franc Bobovec pa je prinesel tudi prvo pravo nogometno žogo iz usnja. Igrali so prijateljske tekme s sosednjimi ekipami: Bogojino, Tešanovci, Bratonci, Beltinci in drugimi. Leta 1942 so se na tekmo v Bogojino peljali z dvema kočijama in tam zmagali s 4 : 1.

Ker je čar nogometa privabljal vse več Gančancev, so na pobudo takratne mladinske organizacije ter ljubiteljev nogometa 20. 7. 1973 uradno ustanovili in registrirali sedanji Nogometni klub Gančani.

Prvi predsednik je bil Štefan Kramar, člani prvega UO pa so bili: Evgen Žižek, Anton Pucko, Jože Tratnjek, Anton Küzma, Jože Žižek, Ivan Horvat, Jože Pucko, Alojz Bakan in Alojz Zorko.

Jeseni 1973 se je NK Gančani vključil tudi v uradno ligaško tekmovanje v občinsko nogometno ligo Lendava. Prvi trener je bil Štefan Pucko. V svoji prvi uradni sezoni je NK Gančani dosegel tretje mesto. V naslednji sezoni, 74/75, so se po reorganizaciji nogometnega tekmovanja v Pomurju preselili pod okrilje MNZ MS ter tam tekmovali naprej.

Ker pa staro igrišče ni ustrezalo zahtevam takratne nogometne zveze, so se hitro odločili, da bodo pri osnovni šoli v Gančanih zgradili novo igrišče. Ta lokacija se še danes uporablja kot glavno igrišče NK Gančani. Leta 1975 se je gradnja začela in leta 1976 so že igrali prve tekme na novem igrišču. Igrišče so zgradili z lastnim prostovoljnim delom, s pomočjo vseh vaščanov in društev iz Gančan. Na srečo se je ta duh sodelovanja in medsebojne pomoči

ohranil vse do danes in vsi Gančanci še vedno radi stopimo skupaj, ko gre za naš nogomet.

Naši nogometaši so pod okriljem MNZ MS uspešno tekmovali v naslednjih letih. V 80. letih so se lotili tudi gradnje novih slačilnic, ki so bile predane v uporabo leta 1983 in so bile v uporabi vse do gradnje novega ŠRC. V tem času so pri NK Gančani ustanovili tudi mladinsko ekipo.

Ker je klub rasel in se razvijal ter uspešno napredoval v tekmovanjih, se je leta 1995 vodstvo, skupaj s KS Gančani in strelskim društvom Gančani, lotilo velikega izziva, gradnje novega večnamenskega objekta za namene razvoja športa, rekreacije in kulture v Gančanih. In ker, kar Gančanci sklenemo, tudi naredimo, nam je spet z veliko prostovoljnega dela, sodelovanja, odrekanja in s pomočjo Občine Beltinci ter vseh ostalih sponzorjev, uspelo do leta 2000 dokončati ŠRC Gančani. V naslednjih letih smo ta center samo še nadgrajevali in prilagajali potrebam nogometa ter tudi ostalih aktivnosti v Gančanih, tako da imamo danes res lep in funkcionalen športno-rekreacijski center.

Uspešno delovanje kluba se je nadaljevalo in nova prelomnica se je začela dogajati leta 2005, ko smo v klubu začeli uresničevati prve korake pri uvedbi nogometne šole ter začeli strokovno delati tudi z mlajšimi selekcijami. Ta odločitev se je pokazala za zelo modro, saj smo od takrat in do danes uspeli ustanoviti vse mlajše selekcije ter vzgojili veliko zelo dobrih igralcev, ki igrajo ne samo v Gančanih, ampak v širši regiji in v najvišjih ligah.

Naše mlajše selekcije so vedno posegale po najvišjih mestih v vseh tekmovanjih. In prav dobro delo z mladimi se je povrnilo z največjim uspehom kluba, ko je NK Gančani v sezoni 2018/19 že 4 kroge pred koncem prvenstva suvereno osvojil prvo ligo MNZ MS ter se uvrstil v Pomursko nogometno ligo. Od takrat zelo uspešno tekmuje v PNL in gradimo prihodnost kluba na osnovi dela z mladimi ter sodelovanjem z vsemi vaščani, vaškimi društvi in celotno lokalno skupnostjo.

Zelo pomembna nadgradnja dobrega dela in sodelovanja z lokalno skupnostjo pa se je zgodila pred dvema letoma, ko smo skupaj z občino Beltinci in vsemi nogometnimi društvi v Občini Beltinci ustanovili skupno NŠ Aluvar Beltinci. Ta šola sedaj na strokoven način skrbi za vzgojo ter razvoj mladih igralcev in s tem za razvoj nogometa na najvišjem nivoju tudi v prihodnosti.

Potrditve tega zapisa se je na najboljši način zgodila nekaj dni nazaj. Kadeti nogometne šole Aluvar Beltinci so se namreč uspeli uvrstiti v drugo SNL, za kar jim še enkrat iskreno čestitamo. Večina teh fantov je svoje prve nogometne korake naredila prav v nogometni šoli NK Gančani.

Tako smo v NK Gančani odigrali svojih prvih 50 let. Za naslednjih 50 pa si želimo dosti druženja, treningov, veselja, smeha, novega znanja, zmag in navijanja, predvsem pa želimo, da bo NK Gančani nadaljeval s svojo tradicijo in poslanstvom ter da se vsi zopet srečamo ob naslednji obletnici.

UO NK Aluvar Gančani

BELTINCI

Prikaz **Zdravje v občini 2023** je namenjen pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini v primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem.

Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje. S prikazom zdravstvenega stanja želimo spodbuditi deležnike na lokalni ravni, zlasti odločevalce, pri njihovih aktivnostih za promocijo in krepitev zdravja svojih prebivalcev.

Podatke za vse slovenske občine, dodatne grafične prikaze in definicije kazalnikov najdete na spletni strani <http://obcine.nijz.si>.

Več podatkov o zdravju pa lahko najdete na spletni strani <https://podatki.nijz.si>.

NEKAJ DEJSTEV O ZDRAVJU V OBČINI

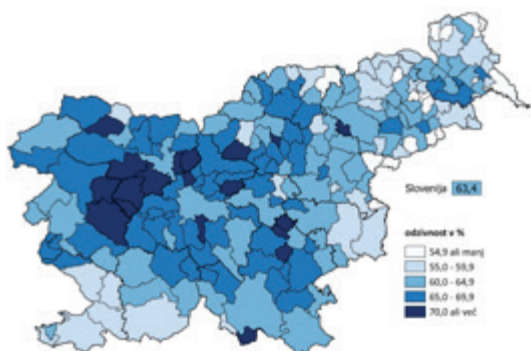
Zdravstveno stanje in umrljivost

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 25,0 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 19,4 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil višji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen pa blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 4,4 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,0.
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 6,0 na 1000, v Sloveniji pa 6,4.
- Delež uporabnikov pomoči na domu je bil blizu slovenskemu povprečju.

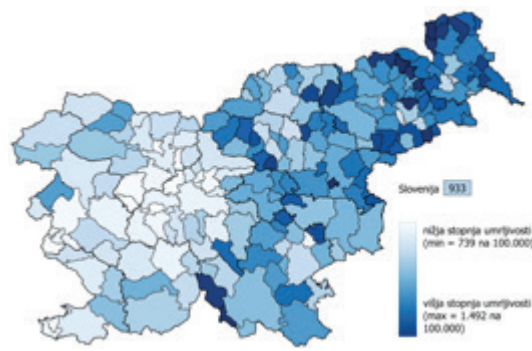
- Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 2 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 18.

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,0 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,1.
- Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil višji od slovenskega povprečja.
- Odzivnost v Program Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 63,4 %, v Sloveniji pa 63,4 %.
- Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 69,8 %, v Sloveniji pa 71,7 %.

Slika 1: Odzivnost v Program Svit, 2021

Slika 2: Umrljivost po stalnem bivališču na 100.000 prebivalcev - starostno standardizirana, povprečje 2017-21

ZDRAVJE V OBČINI 2023

Zdravstvena pismenost v Sloveniji
Pomen zdravstvene pismenosti

Skrb za zdravje od posameznika zahteva sprejemne vrste odločitev glede vključevanja v zdravstveno obravnavo in sodelovanja v njej, ko je bolan, preventivnega ravnanja ter izvajanja dejavnosti za ohranjanje in krepitev zdravja. Osnovo takšnemu odločanju predstavljajo zdravstvene informacije, do katerih morajo posamezniki znati dostopati, jih razumeti, presoditi njihovo ustreznost ter jih uporabiti v svojem vsakdanjem življenju. Skupek kompetenc, znanj in motiviranosti za uspešno izvedbo vseh korakov procesa obdelave zdravstvenih informacij imenujemo zdravstvena pismenost.

Raziskave ugotavljajo, da osebe z višjo stopnjo zdravstvene pismenosti v vsakdanjem življenju sprejemajo boljše odločitve, povezane z zdravjem, uporabljajo več preventivnih in manj akutnih zdravstvenih storitev, kot pacienti so z zdravstvenimi delavci v večji meri zmožni komunicirati o svojih zdravstvenih težavah ter lahko prevzamejo aktivnejšo vlogo pri samooskrbi svoje bolezni. Vse to prispeva k višji kakovosti življenja, boljšemu zdravstvenemu stanju in nižji umrljivosti. Zagotavljanje zdravstvene pismenosti je tako eden izmed ključnih javnozdravstvenih ciljev za izboljšanje in krepitev zdravja prebivalstva. Ob tem ima pomembno vlogo tudi prilagojenost zdravstvenega sistema ter drugih z zdravjem povezanih struktur in dejavnosti različnim stopnjam zdravstvene pismenosti uporabnikov. Vrsta teh dejavnosti poteka tudi v lokalnih skupnostih, kjer delujejo zdravstveni domovi, zdravstvenovzgojni centri oz. centri za krepitev zdravja, nevladne organizacije na področju zdravja, občinske uprave in drugi.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je v letu 2020 izvedel Nacionalno raziskavo zdravstvene pismenosti (HLS-SI₁₉) za pridobitev vpogleda v različne dimenzije zdravstvene pismenosti prebivalcev Slovenije. Raziskava predstavlja eno izmed izhodišč razvoja usmeritev za izboljšanje zdravstvene pismenosti pri nas ter uvajanje sistemskih prilagoditev za izboljšanje dostopnosti in spodbujanje skrbi za zdravje prebivalcev.

Izvedba raziskave

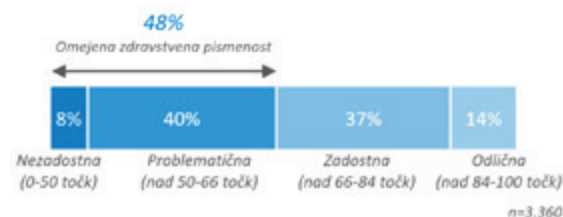
Raziskava je bila izvedena v sodelovanju z mednarodno mrežo M-POHL (*WHO Action Network on Measuring Population and Organizational Health Literacy*). V raziskavi je sodelovalo 3.360 odraslih prebivalcev Slovenije, ki so bili za zagotavljanje ustrezne reprezentativnosti izbrani z verjetnostnim vzorčenjem. Podatki so bili zbrani s spletnim, osebnim in poštnim anketiranjem.

Vprašalnik je zajemal vprašanja, povezana z iskanjem, razumevanjem, presojanjem in uporabo informacij na področjih zdravstvene obravnave, preprečevanja bolezni in promocije (krepitve) zdravja. Odgovori so predstavljali osnovo za izračun doseženega števila točk (od 0 do 100) in s tem stopnje splošne zdravstvene

pismenosti, ki je bila na osnovi literature razvrščena v štiri kategorije: odlično, zadostno, problematično in nezadostno zdravstveno pismenost.

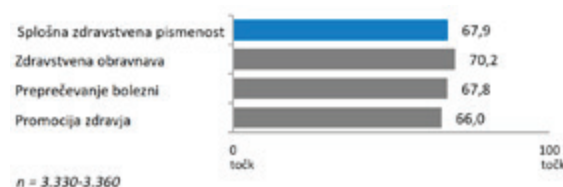
Stopnja splošne zdravstvene pismenosti odraslih

Glede na doseženo število točk ima skoraj polovica odraslih prebivalcev Slovenije nezadostno ali problematično splošno zdravstveno pismenost (Slika 3). Ta rezultat opozarja, da lahko pri razmeroma velikem deležu odraslih pričakujemo povečano verjetnost težav s pridobivanjem, razumevanjem, presojo in uporabo informacij, povezanih s skrbjo za zdravje.

Slika 3: Delež oseb v posamezni kategoriji dosežka splošne zdravstvene pismenosti.

V povprečju so anketiranci pri splošni zdravstveni pismenosti dosegli 68 točk od 100 možnih, pri čemer se je število točk po posameznih področjih razlikovalo (Slika 4). V splošnem so anketiranci opravila na področju preprečevanja bolezni in promocije zdravja pogosteje ocenili kot težka v primerjavi z opravili na področju zdravstvene obravnave.

Slika 4: Povprečno doseženo število točk pri splošni zdravstveni pismenosti po posameznih področjih skrbi za zdravje.

Zahtevnost posameznih opravil

Več kot dve petini anketirancev sta kot težko ali zelo težko ocenili presojo zanesljivosti medijskih informacij o boleznih in zdravstvenih tveganjih ter iskanje informacij o zakonodajnih spremembah, povezanih z zdravjem (slika 5). Približno tretjina jih je kot težko ali zelo težko navedla odločitev za cepljenje proti gripi, zaščito pred boleznijo na podlagi informacij v medijih ter presojo potrebnosti drugega zdravniškega mnenja. Med pogosteje težje ocenjenimi so tudi nekatera opravila iskanja informacij in vključevanja v aktivnosti promocije zdravja v bivanjskem in lokalnem okolju. Slabi dve petini anketirancev sta kot težavno označili sodelovanje v skupnostnih dejavnostih za boljše zdravje, kar je med drugim lahko posledica pomanjkanja tovrstnih aktivnosti v nekaterih lokalnih okoljih, neobveščenosti o njih ali drugih težav z vključevanjem vanje. Dobra četrtina anketirancev meni, da bi (zelo) težko poiskali načine za spodbujanje zdravja v svojem okolju ali izboljšali z zdravjem povezane življenjske razmere.

Izstopajoča je tudi skoraj tretjina posameznikov, ki kot težko ali zelo težko navaja pridružitve športnemu klubu ali vadbeni skupini ob želji po telesni dejavnosti, pri čemer sta bila izpostavljena predvsem vpliva starosti in finančnega položaja oz. prikrajšanosti. Prikrajšanost je bila izračunana na podlagi samoocene težavnosti kritja mesečnih življenjskih stroškov ter stroškov za morebitne samoplačniške zdravstvene storitve in zdravila. Težavnost vključitve v takšne aktivnosti je izrazila dobra petina anketirancev brez finančne prikrajšanosti, skoraj polovica zelo finančno prikrajšanih ter več kot polovica starejših od 70 let. To kaže na pomembnost finančno dostopne in različnim starostnim skupinam prilagojene organizirane telesne dejavnosti.

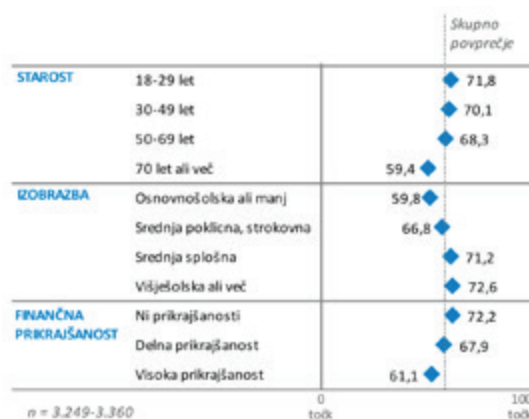
Slika 5: Deleži ocen "težko" ali "zelo težko" za opravila, ki jih je kot takšna ocenila več kot četrtina anketirancev.

Družbene razlike v zdravstveni pismenosti

Za usmerjanje ukrepov in izvajanje dejavnosti za dvig zdravstvene pismenosti je pomembno tudi razumevanje razlik med različnimi družbeno-ekonomskimi skupinami prebivalstva. Pri tem je posebno pozornost potrebno namenjati ranljivim skupinam. Kot izstopajoči dejavniki so se izkazali starost, izobrazba in dohodek. Dosežena zdravstvena pismenost upada s starostjo in se povečuje z izobrazbo (slika 6). Pri tem je nižja povprečna stopnja še posebej izstopajoča med osebami, stariimi 70 let ali več, ter osebami z osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo, v manjši meri tudi med srednje poklicno oz. strokovno izobraženimi. Podatki tudi kažejo v povprečju občutno nižjo stopnjo zdravstvene pismenosti med finančno bolj prikrajšanimi posamezniki. Te ugotovitve so še posebej zaskrbljujoče, saj se nižja stopnja zdravstvene pismenosti najpogosteje izraža pri tistih skupinah prebivalstva, pri katerih so tudi pogosteje prisotna zdravstvena tveganja.

Naslavljanje problematike zdravstvene pismenosti

Visok delež odraslih z nezadostno ali problematično stopnjo zdravstvene pismenosti, izpostavljena teženost izvedbe nekaterih opravil obdelave zdravstvenih informacij pri skrbi za zdravje ter ugotovljene neenakosti glede na družbeno-ekonomski položaj kažejo na nujnost naslavljanja problematike zdravstvene pismenosti v Sloveniji. To je med drugim mogoče doseči s formalnim in neformalnim izobraževanjem ter z ustreznimi prilagoditvami zdravstvenih storitev in drugih dejavnosti, namenjenih skrbi za zdravje. Takšne prilagoditve zajemajo enostavno dostopno in razumljivo podajanje zdravstvenih informacij, dvig prepoznavnosti zaupanja vrednih virov informacij ter spodbujanje vključevanja prebivalcev v široko dostopne dejavnosti za preprečevanje bolezni in krepitev zdravja.

Slika 6: Povprečno doseženo število točk pri splošni zdravstveni pismenosti glede na družbeno-ekonomske značilnosti anketirancev in primerjava s skupnim povprečjem (označenim črtkano).

Upoštevanje teh vidikov je ključno tudi pri dejavnostih za ohranjanje in krepitev zdravja na lokalni ravni. To ne vključuje le storitev promocije zdravja, preventive in kurative v primarnem zdravstvenem varstvu, temveč imajo nepogrešljivo vlogo tudi s krepitvijo zdravja povezane dejavnosti drugih ključnih deležnikov v lokalnih skupnostih – občin, izobraževalnih ustanov, organizacij s področja socialnega varstva, nevladnih organizacij, gospodarskih družb ter mnogih drugih organizacij in posameznikov. Razumevanje in upoštevanje problematike zdravstvene pismenosti pri načrtovanju in izvajanju teh dejavnosti lahko poveča njihovo dostopnost in uspešnost pri ohranjanju in krepitvi zdravja ter dvigu zdravstvene pismenosti lokalnega prebivalstva.

Več o raziskavi in njenih rezultatih je na voljo v poročilu <https://nijz.si/publikacije/zdravstvena-pismenost-od-draslih-v-sloveniji/>.

Nacionalna raziskava zdravstvene pismenosti v Sloveniji je potekala v okviru projekta Dvig zdravstvene pismenosti v Sloveniji – ZaPIS, ki ga sofinancirata Republika Slovenija v višini 20 % vrednosti in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada v višini 80 % vrednosti.

Vsebinsko sta pripravila Nejc Berzelak in Sanja Vrbovšek, *Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja*

ZDRAVJE V OBČINI 2023

Kazalniki zdravja v občini: Beltinci

Prikazane so izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, statistično regijo in Slovenijo. Graf kaže primerjavo kazalnikov na ravni občine z državnim povprečjem. Kazalniki so testirani na statistično značilnost. V majhnih občinah zaradi majhnega števila dogodkov lahko pričakujemo večja nihanja vrednosti kazalnikov med posameznimi leti. Definicije, dodatni podatki in grafični prikazi so dostopni na NIJZ spletni strani <http://obcine.nijz.si>.

● ▲ ▼ Položaj občine glede na povprečje Slovenije (●) in glede na razpon vrednosti po občinah od najnižje do najvišje (■). Pri kazalnikih, kjer ni oznake, v opazovanem časovnem obdobju ni bilo pojava (°).

Barve in oblike oznak pomenijo: ▲ Zelena – občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije. ■ Modra – občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno določiti. ▼ Rdeča – občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije. ● Rumena – občina se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije. ○ Bela – vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Kazalnik	Občina	UE	Regija	SLO	Enota	Manj od povprečja	Več od povprečja
Prebivalci in skupnost							
1.1 Razvitost občine	0,97	/	/	1,00	indeks		
1.2 Prirast prebivalstva	4,6	-2,1	-4,2	-0,9	%		
1.3 Starejše prebivalstvo (nad 80 let)	4,8	5,5	5,4	5,5	%		
1.4 Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)	15,8	18,5	17,6	12,7	%		
1.5 Stopnja delovne aktivnosti	61,0	56,2	58,3	66,1	%		
Dejavniki tveganja							
2.1 Telesni fitnes otrok	41,6	37,5	°	43,7	indeks		
2.2 Prekomerna prehranjenost otrok	35,8	36,3	°	28,7	%		
2.5 Poškodovani v transportnih nezgodah	1,0	1,1	1,0	1,1	sss/1000		
2.6 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	15,4	12,1	12,8	8,5	%		
2.13 Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti	97,3 ^m	95,7	96,5	97,5	%		
2.14 Sodelovanje pri odločitvah skupnosti	54,9 ^m	51,3	53,3	50,8	%		
Preventiva							
3.1 Odzivnost v Program Svit	63,4	61,1	60,9	63,4	%		
3.2 Presejanost v Programu Zora	69,8	66,5	67,9	71,7	%		
3.4 Presejanost v Programu DORA	83,8	78,4	78,2	78,0	%		
Zdravstveno stanje							
4.2 Bolniška odsotnost	25,0	22,6	24,2	19,4	dnevi		
4.3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	0,5	0,7	0,5	0,5	sss/1000		
4.4 Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)	1,7	1,9	1,8	1,7	sss/1000		
4.5 Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni	5,4	5,8	5,6	5,4	sss/100		
4.6 Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka	28,7	27,2	26,5	22,4	sss/100		
4.7 Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi	13,9	13,5	13,3	11,9	sss/100		
4.8 Srčna kap (35-74 let)	4,4	3,5	3,2	2,0	sss/10000		
4.9 Možganska kap (35-84 let)	3,9	3,3	3,2	2,4	sss/10000		
4.10 Novi primeri raka	687	600	578	569	sss/100.000		
4.15 Novi primeri raka debelega črevesa in danke	69	76	73	64	sss/100.000		
4.16 Novi primeri raka pljuč	69	66	64	70	sss/100.000		
4.17 Novi primeri raka dojke	134	119	117	129	sss/100.000		
4.19 Novi primeri raka želodca	20	23	25	22	sss/100.000		
4.11 Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)	6,0	5,6	5,5	6,4	sss/10000		
4.12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj	16,5	16,5	15,8	14,5	sss/100		
4.13 Pomoč na domu	1,4	1,4	1,3	1,7	%		
4.20 Oviranost pri vsakodnevni skrbi zase	11,9 ^m	8,8	10,6	6,6	%		
4.14 Klopni meningoencefalitis	5,0	4,4	5,8	7,3	sss/100.000		
Umrljivost*							
5.1 Umrljivost po stalnem bivališču	1111	1079	1082	933	sss/100.000		
5.2 Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)	132	106	98	69	sss/100.000		
5.3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)	164	153	158	151	sss/100.000		
5.6 Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let)	42	37	36	38	sss/100.000		
5.7 Umrljivost zaradi samomora	2	14	15	18	sss/100.000		

Legenda: /: kazalnik na tej administrativni ravni ni smiselni; sss: starostno standardizirana stopnja na 100, 1.000 ali 100.000 prebivalcev, na slovensko populacijo 17.2014. °: spremenjen izračun po stalnem bivališču namesto po običajnem je pojasnjen v "Opisi kazalnikov" v dokumentu "Metodološka pojasnila" na spletni strani. ! Opozorilo: Podatki niso na voljo za vse občine zaradi ukrepov za omejevanje covid-19 epidemije. ^m: Podatki temeljijo na statističnem modelu. [°]: Podatka za izbrano občino. UE oz. statistično regijo ni mogoče prikazati, ker meritve v nekaterih občinah zaradi pandemije niso bile opravljene.

Pojasnilo h kazalnikom:

Prebivalci in skupnost: 1.1: leto 2022; 1.2: leto 2021; 1.3: leto 2021, stari 80 let in več; 1.4: leto 2021, stari 25-64 let; 1.5: leto 2021, stari 15-64 let; 1.6: leto 2021, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.2: leto 2021, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.5: povprečje 2017-2021; 2.6: povprečje 2017-2021; 2.13: leto 2020; 2.14: leto 2020. **Preventiva:** 3.1: leto 2021; 3.2: povprečje 17.2018 - 30.6.2021, ženske, stare 20-64 let; 3.4: 11.2021 - 31.10.2022, ženske, stare 50-69 let; 3.4.20: leto 2019. **Zdravstveno stanje:** 4.2: leto 2021, zaposleni prebivalci; 4.3: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 0-19 let; 4.4: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, starejši od 15 let; 4.5: leto 2021; 4.6: leto 2021; 4.7: leto 2021; 4.8: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 35-74 let; 4.9: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 35-84 let; 4.10: povprečje 2015-2019, novo odkriti raki razen nemelanomskega; 4.11: povprečje 2017-2021, bolnišnične obravnave, stari 65 let in več; 4.12: leto 2021; 4.13: leto 2021, stari 65 let in več; 4.14: povprečje 2012-2021; 4.15: povprečje 2015-2019; 4.16: povprečje 2015-2019; 4.17: povprečje 2015-2019; 4.19: povprečje 2010-2019; 4.20: leto 2019. **Umrljivost:** 5.1: povprečje 2017-2021; 5.2: povprečje 2017-2021; 5.3: povprečje 2017-2021, stari 0-74 let; 5.6: povprečje 2017-2021, stari 0-74 let; 5.7: povprečje 2017-2021.

Vir podatkov: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Statistični urad Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Fakulteta za šport (UL), Register raka, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.

V Lipovcih ob Vučji jami postavljena lesena pletarska instalacija

V sklopu Tedna vseživljenjskega učenja smo v četrtek, 25. 5. 2023, člani in članice študijskega krožka Lipovci – Pletemo prihodnost (v nadaljevanju: krožek) v Lipovcih pri Vučji jami pripravili dogodek Uk ob Vučji jami – učenje in kultura z roko v roki.

Krožkarji in tudi drugi obiskovalci, ki so se odzvali vabilu, so se z zeliščarjem Lovrom odpravili na krajši sprehod okrog Vučje jame spoznavat in nabirat užitne rastline. Tudi o vrbi, iz katere izdelujemo pletene izdelke, je tekla beseda. Nabrane rastline smo uporabili

za pripravo zeliščnih namazov, ki smo jih namazali na okusen domač kruh (spekla ga je naša članica Darinka) in na pirine štangice (spekla jih je naša članica Brigita). Tudi druge vrle gospodinje so prispevale zelo okusna peciva, s katerimi smo se posladkali med dogodkom. Odžejali smo se z vodo, ki smo ji dodali limono, meto in druga zelišča. Tako smo se naučili nekaj o zeliščih in njihovi uporabi. S kvizom pa smo preizkusili še svoje znanje o japonskem dresniku.

Dogodek je bil tudi kulturno obarvan,

saj smo člani krožka – kot simbol pletarske tradicije v tem lokalnem okolju ob Vučji jami – postavili leseno pleteno instalacijo. Štiri pletene cvetove (iz dna košar s pletenimi cvetnimi listi) in sonce (iz dna košare in žarkov iz pametnic) smo namestili na trnove sohe, med katere smo postavili pleteno leseno ograjo s »prelazom«. Dogodek bo marsikomu ostal v lepem in trajnem spominu.

Zadovoljni smo, da imamo veliko podporo v Krajevni skupnosti Lipovci. Predstavnice KS so na obisku našega krožka podprle idejo o instalaciji ob Vučji jami, prisotne pa so bile tudi na našem dogodku, pri sami postavitvi.

Nas krožkarje veseli, da smo postali tako pogumni in da se na tak način upamo predstaviti tudi širše. Tako postajamo vse bolj prepoznavni, s svojo dejavnostjo pa povezujemo skupnost ter obujamo in na mlajšo generacijo prenašamo starodobno tradicijo – pletenje izdelkov iz šibja in slame. Trud, ki ga vlagamo v svoje delo, je poplačan, saj pletemo prihodnost.

Venčeslav Smodiš

Praznovali smo 60. obletnico mature

*Maturantje Učiteljišča Murska Sobota ponovno skupaj po 60-ih letih.
(Avtor: Foto Šimonka)*

*“Star pregovor dobro pravi:
Čas se nikdar ne ustavi,
mine vse, še srčne rane,
le prijateljstvo ostane.”*

Nekdanji dijaki 4. b Učiteljišča v Murski Soboti, generacija 1962/1963, smo po zrelostnem izpitu začeli prvo službeno pot in odšli svojim sanjam naproti. Največ nas je ostalo v Pomurju, nekatere pa je poklicna pot zanesla daleč stran od prekmurske ravnice. Kljub razdaljam so naše vezi ostale trdne, saj jih še danes povezujejo lepi spomini na skupna dijaška leta. To je bil čas mladostne razposajenosti, hkrati pa velike odgovornosti, ki smo jo čutili do izbranega poklica. Trud, ki

smo ga vložili v naše delo – poučevanje in vzgojo otrok, ni bil zaman. Sadovi našega dela so opazni vsepovsod, kjer smo pognali globoke korenine. Slednje potrjujejo številne generacije otrok, ki so nam bile zaupane. Lahko smo upravičeno ponosni na vse, kar smo dosegli na svoji poti, ki pa ni bila vedno lahka.

Ob 60. obletnici mature, v petek, 26. 5. 2023, smo se zbrali v Murski Soboti pred gostiščem Zvezda. Pot smo nadaljevali do knjižnice, kjer nas je prijazno sprejel g. Pavlič, višji bibliotekar, zaposlen na domoznanskem oddelku. Na poučen način nam je predstavil knjižnico in opisal delo, ki ga sam opravlja. Spomnil nas je, da je Pokrajinska in študijska knjižnica tesno povezana z ostalimi knjižnicami v Pomurju ter z zamejskimi knjižnicami, zlasti s Porabjem. Z zanimanjem smo prisluhnili njegovi

predstavitvi in varovanju zelo redkih ter dragocenih knjig. Veseli smo bili, da je med temi tudi knjiga zbiratelja Dušana Reška. Povabil nas je, da tudi sami knjižnici prispevamo kakšen star primerek, ki ga imamo doma.

Druženje smo nadaljevali v gostišču Zvezda. Ob dobro obloženi mizi smo se z radostjo spomnili vsega lepega, kar se nam je dogodilo v mladosti in kasneje v zrelih letih. Na srečanju nas je bilo 12, nekateri žal zaradi bolezni niso mogli priti, a smo bili v mislih z njimi. Z minuto molka smo se spomnili vseh tistih, ki jih ni več med nami, med njimi je tudi razredničarka Milena. Vse zbrane pa je prijetno presenetila sošolka Majda, ki nam je poklonila svojo knjigo z naslovom Iz zaprašene knjige. V njej je tudi istoimenska pesem:

*V stari zaprašeni skrinji
dragoceni so spomini.*

*Kaj vemo mi,
koliko je let
tam gori
na podstrešju
in v samoti.*

*Pa preglejmo
njene čare
in spomine
ter dodajmo naše
za bodoče čase.*

Ob koncu druženja smo sklenili, da se srečamo vsako leto na zadnji petek v maju, saj je za vse nas mesec maj še vedno mesec mladosti, druženja, prijateljstva in veselja.

Marija Zver

Zlato priznanje iz predstavitev

Niko Pozdrec iz Beltincev je na državnem tekmovanju v predstavitvah osvojil 1. mesto.

V nedeljo, 11. junija 2023, je v Cankarjevem domu v Ljubljani potekala slovesna razglasitev rezultatov državnih tekmovanj in srečanja mladih raziskovalcev v organizaciji Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS), in sicer Zotkini talenti. Častna pokroviteljica je bila dr. Nataša Pirc Musar, predsednica Republike Slovenije.

Spomnimo: Na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani je v soboto, 4. marca 2023, potekal Festival inovativnih tehnologij, ki ga organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS). V sklopu tekmovanja smo sodelovali tudi mi, in sicer v kategoriji "Tekmovanje v oblikovanju oziroma pripravi sporočil in predstavitev".

Niko Pozdrec, dijak 4. letnika programa tehnik računalništva na Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota, je pod mentorstvom učitelja Dominika Letnarja pripravil predstavitev na temo "Algoritmi v programiranju". Niko je izbrano tematico tudi uspešno

predstavil pred komisijo in drugimi udeleženci ter suvereno odgovarjal na zastavljena vprašanja.

V letošnjem šolskem letu 2022/23 se je Niko udeležil tudi 18. državnega srednješolskega tekmovanja ACM iz računalništva in informatike, ki je organizirano v sodelovanju z Inštitutom Jožefa Stefana (IJS), Fakulteto za matematiko in fiziko (FMF) Univerze v Ljubljani, Fakulteto za računalništvo in informatiko (FRI) Univerze v

Ljubljani, Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (FERI) Univerze v Mariboru, Fakulteto za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (FAMNIT) Univerze na Primorskem in IEEE Slovenija. Na omenjenem tekmovanju so se dijaki izobraževalnega programa tehnik računalništva Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota udeležili tekmovanja v izdelovanju spletnih aplikacij in programiranja. Tekmovanje je v soboto, 25. marca 2023, potekalo na Fakulteti za računalništvo in informatiko v Ljubljani.

Dijak 4. letnika Žan Gomboc je pod mentorstvom učitelja Dominika Letnarja osvojil 1. mesto v kategoriji izdelovanje spletnih aplikacij, dijak 4. letnika Niko Pozdrec pa je pod mentorstvom Dominika Letnarja osvojil 3. mesto v kategoriji izdelovanje spletnih aplikacij.

Dominik Letnar,
učitelj strokovnih modulov s področja računalništva na SPTS MS

ROŽA

Roža rdeča,
vsa dehteča
na vrtu cveti.
Roža rumena,
vsa obsijana,
na polju cveti.

Roža bela,
vsa zasnežena
v gorah cveti.
Roža zelena,
kje cvetiš?

POLETJE

Rahel veter piha čez poljane,
obdelane njive jih krasijo.
Žita se zibljejo v vetru,
kot ponjave v soncu se zde.

Sredi velike travnate jase,
bele marjetice sanjsko cvetijo.
Po njih se pisani metulji podijo,
ki se v soncu krasno bleščijo.

*Avtrorica: Gabrijel Sečkar
Ilustratorica: Laura Horvat*

Poletje

*Poletje, najlepši del leta,
osem mesecev si pričakovano,
obetajoče in hrepeneče,
na utrip toplih julijskih noči,
na šelestenje listja,
tihan zastrte korake na mivki,
pljuskanje morja ob obalo in čeri.
Pričakovan dotik roke,
srečanje ustnic v hrepenečem poljubu
in nežen objem, ko se zapro veke*

*in se telesi prepustita srčnemu utripu.
Ponujaš neprecenljive radosti,
ob impresivnih prebujenjih juter,
ob igri sončnih žarkov na sivi gladini.
In prelestnih sončnih zahodih,
ko se igrajo sonce in sence na valovih.
Hvala za te radosti soncu in poletju
ter, v upanju za naslednje leto,
hitimo naproti novemu doživetju.*

Irena Šrajner

Čuvajmo prekmurski raj

*Čuvajmo naš prekmurski raj,
fsen povejmo,
kak v Prekmurji je fajn.*

*Fsako leto štorke prletijo,
na roraj, sojaj sidijo,
rodove prekmurskij štorke valijo.*

*Tü so še dobri lidge doma,
tü si sosid s sosidom pogučati zna,
ešče dober den povedati, tü nekaj vala.*

*Kupico vina sigdar dobiš,
od dobrot prekmurskij ne zbetažiš,
samo malo vekšo rit pa blek dobiš.*

*Tü je tak lipou,
ka ptički ešče popevlejo,
po izaj pa mladi fküper čobe devlejo.*

*Prijte nan prijte,
v naše goste,
seuf pa ne nosite slabe vole.*

*Či de se vam povidlo,
si kujpíte svojo njivo,
te napravíte rajsko ižo.*

*Edno pa znajte,
prekmurščino znati trbej,
brez nje si Prekmurec nej.*

Peter Brenčič, Lipovci

Med nas prišel kot strokovnjak, poslovil se je kot prijatelj

MIRKO RAMOVŠ
1935–2023

V času zorenja žita in vročine, ko le rahle sapice premikajo barve poletja, smo ga srečevali v Beltincih. Suhljatega možakarja v svetlih oblačilih, sivih las, z rokami na hrbtu, torbico na rami in zanj značilnim širokim nasmeškom. Ja, bil je tudi Beltinčan. In rad je bil Beltinčan. Pisalo se je leto 1984 in plesalo se je na

14. Mednarodnem folklornem festivalu v Beltincih, ko je profesor Ramovš prvič stopil v beltinski park. Navdušen nad predstavo in folklorno pristnostjo je festivalu in Beltincem ostal zvest do zadnjega. Pravzaprav je zašel v Beltince, ko je kot strokovnjak za področje ljudskega plesa doživljal polnoletnost. Že leta 1966 se je namreč zaposlil na Glasbenonarodopisnem inštitutu kot etnokoreolog in vse od takrat spremljal razvoj folklornih plesov in predvsem njihovih odrskih postavitev v Sloveniji, Jugoslaviji, pa tudi širše. Predaval je na več univerzah bivše skupne države in bil torej ob prvem obisku beltinskega festivala nedvomno avtoriteta, ki so jo spoštovali prav vsi folklorniki. Minevala so leta in Mirko je od takrat prihajal vsako leto. Opazoval, komentiral, tudi kritiziral, predvsem pa svetoval. Do plesalcev je bil nemalokrat neizprosno, a pošten. Folklorniki od vsepovsod dobro pomnijo njegove

generalke pred nastopom; ko je tudi vzrožil, če je bilo treba. A še v istem trenutku skočil na oder in pokazal, kako se prav zasuka plesalko in kako udari z nogo ob tla. Ni bil zgolj učitelj plesa. Slehernemu folklorniku je poskušal razložiti smisel in filozofijo dogajanja v preteklosti na srteli ali danes na odru. Pa se mu je potem, ko je odru in plesalcem že obrnil hrbet, na obraz vendarle prikradel tisti njegov hudomušen in rahlo prikimavajoč nasmehek.

S tem istim nasmehom se je potem pogovarjal z ljudmi na cesti sredi Beltincev, obiskoval znance in prijatelje v kraju, ki mu je tudi sicer postal ljub. Ob njem je sleherni človek dobil občutek pomembnosti. Nikoli se mu ni mudilo, pa vendar je imel vedno vse pod nadzorom. Beltinčani pa smo bili vedno ponosni na to, da ni bil zgolj naš učitelj. Da nam je priskočil na pomoč, ko smo ga potrebovali po strokovni plati.

Pa tudi takrat, ko nas je bilo treba zgolj razumeti. Sploh takrat je bil nekakšno zavetje pred vetrom, ki je pihal na vse strani.

Podpisoval se je pod odrske postavitve folklorne skupine, zapise o plesih in oblačilnem videzu, skupaj z drugimi strokovnjaki in raziskovalci je »zapisoval« pokrajino z vsem življenjem in vsem, kar je to predstavljalo. Z beltinskimi plesalci je posnel video zapis o prekmurskih plesih, pomagal pri vzpostavljanju tradicionalnih glasbenih zasedb in o etnoloških zanimivostih razmišljal po svoje. Bližje nam, ki smo se ljudskosti lotevali morda nekoliko

drugače, kot tistim, bližje akademskim krogom. Zato ga je bilo v Beltincih – polno.

S svojim delom je največkrat po tihem, a zavestno postavljaj temelje mnogim zgodbam, ki so kasneje postajale sinonim za Beltince. Kamenček ali dva v mozaiku te beltinske ljudskosti in kulture, ki nam jo mnogi zavidajo, je gotovo njegov. Njegovo pomembno vlogo smo leta 2011 Beltinčani prepoznali in mu nadelo naziv častnega občana.

Ob vsem, kar je Mirko predstavljal v svetu in v Sloveniji, ob vseh njegovih delih, ki jih ni bilo malo in vseh

priznanjih ter nagradah – leta 1989 je prejel Župančičevo nagrado, šest let kasneje Murkovo priznanje, leta 1998 je prejel častni znak svobode Republike Slovenije, zlati znak ZRC SAZU leta 2001, Zoisovo nagrado za življenjsko delo na področju etnokoreologije leta 2002 in Štrekljevo nagrado leta 2009 – pa smo v Beltincih vendarle najbolj veseli, da je bil naš prijatelj.

Mirko, hvala Vam za vse!

Boštjan Rous,
KUD Beltinci

Spoštovanemu in cenjenemu častnemu občanu Mirku Ramovšu, se v imenu Občine Beltinci in v svojem imenu iskreno in iz srca zahvaljujem za njegov doprinos k prepoznavnosti naše občine izven njenih meja, za njegov doprinos razvoju beltinske folklorne, za vse nasvete, strokovno pomoč mnogim generacijam plesalcev in plesalk ter nenazadnje za iskreno prijateljstvo, ki se je v vseh teh letih stkalo med Vami, spoštovani gospod Mirko in našo občino. Bili ste izjemen in čudovit človek, poln modrosti in srčnosti in kot tak nam boste vsem ostali v globokem in trajnem spominu.

Marko Virag z občinskim svetom in občinsko upravo Občine Beltinci

Novemu upanju naproti

Družinska saga

9. poglavje

"Dobro jutro, ata, le kaj počnete tako zgodaj v hlevu?" je Andraž pozdravil svojega očeta, ki ga je našel v hlevu, ko je kidal gnoj izpod živali.

"Veš, sin, nekdo vendar mora opraviti zjutraj pri živalih. Posebej, če mladi gospodar pride domov šele zjutraj, pred svitom in še to ne v treznem stanju ..." je z grenkim prizvokom v glasu odgovoril užaloščen ata Škafar. Andraž je šele sedaj videl, kako povešena ramena ima in veliko bolj sključen se mu je zdel od tedaj, ko ga je nazadnje videl. Nepopisna jeza in žalost je zajela njegovo srce ob nemoči in bolečini starega moža. "Kdaj se je pa vrnil? Nisem ga slišal," je vprašal očeta, da je premostil neprijeten molk.

"Nekje ob pol štirih zjutraj. Ne najdem besed, kako zelo me je sram, ko se ta neumnež toliko predaja pijači. Ne spoštuje sebe, ne svoje družine in ne staršev. Nimam več moči nad njim in tudi sicer je tako nespoštljiv, da je škoda besed ..." Starec se je nenadoma odkritosrčno izpovedal svojemu mlajšemu sinu. Kakor da bi že dolgo čakal na ta trenutek, da mu izlije svojo bolečino in sramoto. Očetova stiska je prizadela Andraža, čeprav je v srcu že dolgo vedel, da je brat velika zguba. Črne slutnje in strah so postale resničnost.

"Sin moj, vesel sem, da si za praznike doma. Upam, da se bo brat v času tvoje prisotnosti vsaj malo zadržal, da nam bo za praznike lepo. Tudi njegovi otroci trpijo, z našo snaho vred. Tudi dedku in babici ni lahko, vendar imata srečo, da sta v drugi hiši in ne vidita in slišita prav vsega, kar se na tem gruntu dogaja," je žalostno dokončal svojo izpoved Škafarjev ata.

Andraža je kar stiskalo od jeze in žalosti, vendar ta trenutek ni zmožal drugega, kakor da je objel starca in ga nežno potrepal po ramenu ter dejal: "Ata, govoril bom z njim, preden bom spet šel čez Muro. Upam, da me bo hotel poslušati. Sedaj se bomo pa vsi

potrudili, da nam bo za praznike lepo." Tako je bodrilno povzel besedo Andraž, ko je tudi sam poprijel za vile in živini nametal sena.

"Sedaj sva si pa, ata, očitno zaslužila jutranje žgance in mleko, kaj pravite?"

"Prav imaš, zares sva si zaslužila zajtrk," je smehljaje odgovoril oče svojemu sinu.

Nato sta se družno napotila v toplo kuhinjo, kjer je mama že pristavljala mleko na zakurjen štedilnik. Usedla sta se za staro, veliko hrastovo mizo. To mizo je kot doto k hiši prinesla Andraževa mama. Miza je bila nema priča in središče vsega dogajanja v družini. Ob njej so uživali ob dobri hrani, ki jo je vedno pripravljala mama, se pogovarjali o družinskih dogodkih, načrtih in seveda reševali probleme, ki se pojavljajo v vseh družinah. Tudi ob večernih skupnih molitvah in petju. Domačnost tople kuhinje in gostoljubnost domače mize je v človeku vzbudila prijetne občutke pripadnosti. Ženske so zamesile testo za kruh in potice. Tudi na domače kekse niso pozabile. Keksi in medenjaki bodo tudi za okrasitev božičnega drevesa. Še samo pet dni je bilo do božiča.

Moški so razmišljali o tem, kje se bo našla smrekica za božično drevo, ki bo dovolj lepa in velika. Postaviti jo bo treba pred vhod, da bo razveselila otroke.

Najti bo treba mlado smrekico, ki ne bo imela veliko možnosti, da zraste v veliko drevo. Lepega, četudi malce hladnega jutra sta se ata Škafar in Andraž z dvokolesnikom podala proti Lendavi. V zidnici v Lendavskih goricah sta nameravala napolniti dve pletenki z vinom. Eno za božične, drugo za novoletne praznike, da bo kaj za ponuditi gostom in obiskovalcem. Obenem bosta pod vinogradom, v gozdičku, ki je zaključeval nasad novega vinograda, izbrala in posekala manjšo smrekico. Tam je raslo kar nekaj smrečja, ki ni imelo možnosti, da zraste v visoka in lepa drevesa. Bilo je namreč pretemno in prevlažno mesto.

»Nekaj teh smrečic bi bilo na pomlad

pametno presaditi nekoliko bolj na svetlo področje, da dobijo možnost zrasti v velika in lepa drevesa,« je kar na glas modroval Andraž.

»Prav imaš, sin. Na pomlad bi jih nekaj res lahko presadila na severno stran hiše, kar doma v Odrancih. Tam bi zares imela možnost zrasti v velika, lepa drevesa. Tukaj so v temi in prevlažna tla imajo,« se je ata strinjal s sinom.

Tako sta možka modrovala in vlekla smreko navkreber po klancu med trsjem. Smreka bo krasila hišo domačije v Odrancih vse do svečnice prihajajočega leta. Tudi pletenke so bile polne. Vse sta naložila in se odpravila proti domu. Severnik je nanašal suh sneg, ki bo ostal najverjetneje čez praznike, ker je padal na zamrznjena tla. Nič ni kazalo na otoplitve.

Dvignila sta ovratnike na plaščih, si potegnili klobuke na oči in ušesa ter se odela v grobe koce na kolesju. Vranca sta hitela proti domu, kakor da bi vedela, da je gospodarjema mrzaz zlezal do kosti.

Že na dvorišču je bilo zaznati predpraznične priprave. Dišalo je po pečenju. Veranda je bila pometena in pospravljena. Ata je pometel potke po dvorišču, vendar jih je sveži sneg spet zabrisal.

Andraž je skočil s koleslja in urno odvelkel smrečico za hišo. Medtem je ata z voza vzel pletenki in se z njima odpravil proti shrambi.

»Bom jaz pospravil voz, vi le pojdite na toplo!« je za očetom zaklical Andraž. Konja je odpeljal v hlev, ju otrl s slamo in jima ponudil oves in seno. Zaslužila sta si tudi priboljšek, saj sta opravila naporno pot. Koleselj je pospravil pod streho in se odpravil za očetom v toplo hišo.

Se nadaljuje ...

Irena Šrajner

Kaj moraš med počitnicami storiti

*Šolske skrbi in stvari
moraš v predal zakleniti,
da ti ne morejo počitnic greniti,
a tudi ne pobegniti.
Nato moraš počitnicam
natančno dneve prešteti
in vsak dan moraš nekaj
hoteti, želeti, početi.*

Feri Lainšček

100 LET PGD LIPOVCI

IN PREVZEM NOVEGA GASILSKEGA VOZILA

19. 8. 2023 V LIPOVCIH

- 18.00 PROSLAVA
- OD 20.00 ZABAVA S

POĽKAHOLIKI

